

SEPTEMBER 2019 NR. 114

RØD+GRØN

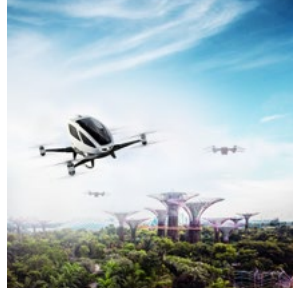
**Tema:
Fremtidens
transport er
bæredygtig**

Vi belaster klimaet og vores liv med den måde, vi transporterer mennesker og ting på i dag. Rød+Grøn sætter kursen mod fremtidens bæredygtige transport.

Side 10-19

INDHOLD

Måneden der gik	3
Kommunale budgetter	4
Regionale budgetter	5
Aftale om ekstra børnepenge	7
Kort nyt	7
Grønland som storpolitisk arena	8
Naturbrande øger klimaforandringerne	9
Nyt fra EU: Den Europæiske lønkamp	20
Nyt fra SUF: Ende Gelände	21
Faglige netværk	22
Frihedskæmper skal i fængsel	23
Opvarmning til årsmødet	24
Opbrudstid på landskontoret	26
Nyt fra Hovedbestyrelsen	27
Debat og annoncer	28-31
Kulturstafetten	32

Tema: Fremtidens transport er bæredygtig 10-19

Vi belaster klimaet og vores liv med den måde, vi transporterer mennesker og ting på i dag. I denne måned sætter Rød+Grøn kursen mod fremtidens bæredygtige transport.

En undskyldning kommer sjældent alene 6

Godhavnsdrene og andre tidligere børnehjemsbørn har omsider fået en officiel undskyldning. Sagen er dog ikke den eneste, den danske stat har på samvittigheden, og meget tyder på, at der er flere undskyldninger på vej.

De fleste vil have Rød+Grøn i hånden 25

I slutningen af august gennemførte redaktionen en kort læserundersøgelse. Og med hele 2.488 besvarelser har vi fået brugbar feedback fra et meget stort udsnit af Enhedslistens medlemmer.

RØD+GRØN

Redaktør: Simon Halskov

Redaktion: Maja Albrechtsen, Mikael Hertoft, Sarah Glerup, Jon Burgwald, Frederik Kronborg, Lars Hostrup, Lole Møller, Anne Overgaard, Eva Hyllegaard, Anna K. Jørgensen, Signe Skelbæk og Maria Prudholm.

Art Director: Maria Prudholm

Layout: Tobias Frost

Kontakt: medlemsblad@enhedslisten.dk
ISSN: 1903-8496

Abonnementspris:
Uden medlemskab af
Enhedslisten: 150 kr/år
Institutioner: 250 kr/år
Medlemmer modtager automatisk bladet.

Administration/abonnement: 33 93 33 24

Næste deadline: 1. oktober kl. 9:00

Debatindlæg: Send til:
debat@enhedslisten.dk

Udgives af: Enhedslisten

Forsidefoto: Darren Nunis, unsplash.com

Fotos, der er hentet på Flickr, må gengives under samme Copyright-licens, som de er udgivet under på Flickr.com.

Oplag: 9.150

Tryk: KLS Grafisk Hus

RETNING

Nyt udgangspunkt for budgetkampe

Den just indgåede aftale om økonomien i kommunerne løser ikke alle problemer men giver, trods alt, et bedre udgangspunkt for de lokale budgetkampe.

I gennemsnitskommunen, lad os kalde den "X-købing", går man nu bort fra, at indtægterne hver år skal falde med fem mio. kr. pga. moderniserings- og effektiviseringsprogrammet (MEP). Det er nu sendt i graven, og fremover må udgangspunktet være, at demografien dækkes ind, og at kommunerne får flere penge på de områder, hvor udgifterne stiger.

Hvis man fortsætter retningen fra den nye økonomiaftale, kan gennemsnitskommunen i stedet øge driften med 17 mio. kr. i 2020 og tilsvarende i de kommende år. Så i 2023 burde indtægterne til drift være steget med næsten 70 mio. kr. Da udgangspunktet var et tab på 20 mio., vil forskellen være 90 mio. kr. årligt i 2023. Det er nok langt over det, X-købings borgmester kunne drømme om at få i bedre udligning. Man kan sige, at fremtidsudsigten har bevæget sig fra sort til lysegrå.

Billedet af, at forringelser var nødvendige for at følge med den demografiske udvikling, har ændret sig. Derfor skal vi nu slås for at få aflyst de kommende års nedskæringer og fastfrosne budgetter. Bedre normeringer i dagtilbud kunne være et af punkterne. Der er ikke afsat en klink til bedre normeringer i økonomiaftalen, så der bliver næppe råd til et egentligt løft. Men vi skal gå ind og sikre, at normeringerne ikke bliver udhulet frem mod 2023. X-købing har ikke afsat midler til stigende børnetal og har også lagt en årlig besparelse ind. Nu er der gode argumenter for at rette op. Jo længere kommunen befinder sig fra minimumsnormering, desto dyrere bliver det at få rettet op, når der kommer lovfastede minimumsnormeringer.

Følger økonomien den demografiske udvikling? Det kan være sundt at få kigget budgettets forudsætninger efter i sømmene. Der skal følge penge med, når børnetallet stiger, når der bliver flere ældre, og når udgifterne til handicapområdet stiger.

Foto: Folketinget

» Den just indgåede aftale om økonomien i kommunerne løser ikke alle problemer men giver, trods alt, et bedre udgangspunkt for de lokale budgetkampe.«

Jesper Kiel
Kommunal koordinator i Enhedslisten

Foto: Øverst: Privatfotos. Nederst: Vindfeld, Flickr.com (CC BY-NC-ND 2.0)

● MÅNEDENS BILLEDE

Enhedslisten var med, da København atter lagde gader til Danmarks største Pride.

● DEN GODE NYHED

Tyskland forbyder sprøjtegiften glyphosat, der bl.a. findes i Roundup. Enhedslisten har foreslået et tilsvarende dansk forbud mange gange. Partiet lægger nu pres på miljøminister Lea Wermelin, så vi får et forbud mod Roundup og tilsvarende sprøjtegifte.

● DEN DÅRLIGE NYHED

Sommerens usædvanligt varme, tørre vejr har startet mange tusind naturbrande på hele kloden. I Amazonas går brandene hårdt ud over det mangfoldige natur- og dyreliv. I Angola opstod næsten 7.000 på en enkelt dag. Værst har det set ud i Arktis, hvor op til 12 millioner hektar er brændt væk.

● CITATET

» Personalet svigtes, når et alt for lavt bundniveau får lov at fortsætte. Selvfølgelig kan man glæde sig over, at presset ikke øges så voldsomt som tidligere år, men helt ærligt, situationen er uholdbar, og den burde være feset ind hos regeringen.«

Tormod Olsen, Enhedslistens medlem af bestyrelsen for Danske Regioner, om økonomiaftalen for Regionerne

Foto: Mark Knudsen

Foto: iStock

KOMMUNAL ØKONOMIAFTALE VIL PRESSE VELFÆRDEN

Økonomiaftalen mellem KL og regeringen giver 1,7 mia. kr. mere til service og 1,3 mia. kr. mere til anlæg næste år, sammenlignet med i 2019. Der er tale om den bedste aftale i 10 år. Det ændrer dog ikke ved, at aftalen ikke dækker kommunernes øgede udgifter til ældre, børn, mennesker med handicap og sundhedsområdet i 2020.

● Kommunerne

Per Clausen, Enhedslistens repræsentant i KL

Landets kommuner skal ud i besparelser og omprioriteringer for at få økonomien til at hænge sammen i 2020. Derfor stemte Enhedslisten imod aftalen i KL's bestyrelse.

Et løft på 1,7 mia. kr. i den kommunale serviceramme skal ses i lyset af, at KL har beregnet, at de ekstra udgifter til ældre, børn, mennesker med handicap og sundhedsområdet i 2020 mindst løber op i 3 mia. kr.

Flere ældre og børn: 1 mia. kr. Flere borgere, som modtager yderligere på det specialiserede socialområde: En samlet vækst på 1,2 mia. kr. i årene 2018 og 2019 og en forventet vækst i 2020 på 0,6 mia. kr. Større udgifter på sundhedsområdet som følge af opgaveglid-

ning: 0,5 mia. kr. Derfor vil denne aftale tvinge kommunerne til nye omprioriteringer og besparelser i 2020.

Flere fremskridt i aftalen

Aftalen indeholder det fremskridt, at det årlige moderniserings- og effektiviseringsbidrag på 500 mio. kr. afskaffes helt. Det er en sejr for de faglige organisationer og andre, som har kæmpet hårdt mod dette, siden Claus Hjorth forsøgte at komme igennem med et omprioriteringsbidrag på 2,5 mia. kr.

Herudover er det positivt, at kommunerne får mulighed for at bruge 1,3 mia. kr. mere på anlæg. Det betyder, at kommunerne samlet set får et løft på 3 mia. kr. næste år. Helt afgørende er det, at finansieringsstilskuddet på 3,5 mia. kr. bevares, og at den bebudede halvvejsregulering i 2019, som kunne have kostet kom-

munerne 1,9 mia. kr., blev droppet. Aftalen giver også ekstra penge til de vanskeligt stillede kommuner.

Nogle kommuner får også mulighed for at hæve skatten med samlet set 200 mio. kr. De kommuner, der får tilladelse til det, kan således hæve skatten uden at blive ramt af individuelle sanktioner. Tilsvarende gives der tilskud til de kommuner, som sætter skatten ned. Hvis de kommunale skatter samlet set stiger, rammes alle kommuner dog af en tilsvarende reduktion i bloktilskuddet.

Finanslov og klimaforhandlinger bliver afgørende

Selv om denne aftale indeholder forbedringer i forhold til de sidste 10 års aftaler, kræver det en stor indsats af Enhedslisten i finanslovsforhandlingerne, hvis regeringen skal levere det løft i velfærden, som alle med rette forventer efter valgkampen. Økonomiaftalen bidrager således slet ikke til at sikre minimumsnormeringer eller til at løse problemerne i skolerne.

De store klima- og miljøudfordringer tages der slet ikke fat på at løse i denne aftale, selv om en realisering af regeringens forståelsespapirs mål kræver en aktiv indsats af landets kommuner. Det bliver derfor en vigtig opgave for Enhedslisten at få givet kommunerne og deres indsats en central placering i klimaforhandlingerne i Folketinget.

Et løft på 1,7 mia. kr. i den kommunale serviceramme skal ses i lyset af, at KL har beregnet, at de ekstra udgifter til ældre, børn, mennesker med handicap og sundhedsområdet i 2020 mindst løber op i 3 mia. kr.

REGIONERNES ØKONOMIAFTALE: SUNDHEDSOMRÅDET UNDERFINANSIERES

Aftalen om regionernes økonomi i 2020 formår ikke at løfte presset på personalet og stoppe den negative spiral, der præger udviklingen. Det mener Enhedslistens regionsrådsmedlemmer.

● Regionerne

Simon Halskov, Rød+Grøn

Regionernes økonomiaftale løfter sundhedsvæsenet med 1,4 mia. og giver en gave til Aarhus Universitetshospital på 100 mio. kr. til flytteudgifter i 2019.

Aftalen formår dog ikke at fjerne presset på personalet og stoppe den negative spiral, der præger udviklingen. Det mener Tormod Olsen, Enhedslistens repræsentant i Danske Regioner.

- Sammen med de faglige organisationer og Danske Regioner har vi krævet et budgetløft på to procent for at imødegå det stigende udgiftspress. Vi kan ikke acceptere, at personalets opråb bliver ignoreret, så snart valgkampen er overstået. Vi vil derfor opfordre alle faglige organisationer og patientforeninger til at genoptage kampen for sundhedsvæsenet, forklarer han.

Pres på personalet

Med aftalen indføres et nyt pres på administrative medarbejdere. Det gør Tormod Olsen urolig for, at personalet får endnu mindre tid til omsorg.

- Vi er åbne for administrative besparelser, men vi forventer en udvikling, hvor særligt lægesekretærene kommer til at stå for skud. Det vil betyde flere administrative opgaver til resten af personalet - og i sidste ende flytte personalet længere væk fra patienterne, siger han.

Et af valgkampens store temaer var besparelserne Aarhus Universitetshospital, som har udløst store fyringsrunder og fremadrettede besparelser.

- AUH har fået dækket 100 mio. kr. ud af flytteudgiften på 1 mia. kr. Effektiviseringerne fortsætter og vil lægge et voldsomt pres på hele Region Midt. Vi håbede på en løsning, der anerkender, at effektiviseringskravene er for store og urealistiske, siger Tormod Olsen.

Grønne tiltag udebliver

Klimaet, miljøet og drikkevandet blev heller ikke tilgodeset i denne omgang.

- Der kunne ikke nås til enighed om en indsats for oprensninger af de forureninger, der truer søer og åer. Mulighederne for elektrificering af busserne blev også taget af bordet, og regionens mange muligheder for klimarenoveringer holdes tilbage af stramme anlægsrammer.

Som noget positivt fremhæver Tormod Olsen, at omprioriteringsbidraget er forsvundet.

- Vi har tre år i træk stillet forslag på Danske Regioners generalforsamling om at fjerne det. Det betyder, at vi i år ikke skal skære på regionaludvikling. Pengene på sundhedsområdet bliver desværre bare modregnet i bloktilskuddet, så det har mere symbolsk karakter.

Tormod Olsen mener, at aftalen generelt svigter både personalet, patienterne og miljøet ved blot at holde hånden under et alt for lavt bundniveau.

- Nu må vi bare håbe, at bl.a. psykiatrien kan få et løft med finansloven, afslutter han.

ENHEDSLISTENS FOLKETINGSGRUPPE: FINANSLOVEN SKAL TAGE DE NÆSTE SKRIDT

På Christiansborg mener Enhedslisten, at økonomiaftalerne for kommuner og regioner på flere områder løfter velfærden, om end man kunne have ønsket mere.

- Derfor går Enhedslisten til finanslovsforhandlingerne med et helt centralt krav om en styrket velfærd. Vi har selvfølgelig fokus på minimumsnormeringer men også handicapområdet, forklarer finansordfører Rune Lund.

Sundhedsordfører Peder Hvelplund ser regionernes aftale som et udtryk for en helt anden kurs end den, som den forrige regering stod for.

- Men der vil stadig skulle løbes alt for stærk af det loyale og hårdtarbejdende personale. Især bekymrer det os, at der ikke er afsat midler til et akut løft af en hårdt presset psykiatri, fremhæver han.

Enhedslisten vil således også på sundhedsområdet bruge finansloven til at sikre et yderligere velfærdsløft.

Aarhus Universitetshospital får 100 mio. kr. i tilskud til flytningen. Flytteudgifterne var imidlertid på 1 mia. kr., og så længe effektiviseringskravet på otte procent eksisterer, vil regionens økonomi være meget presset.

Foto: iStock

ÉN UNDSKYLDNING KOMMER SJÆLDENT ALENE

I august gav statsminister Mette Frederiksen endelig Godhavnsdrene og andre tidligere børnehjemsbørn den officielle undskyldning, de havde ventet så længe på. Sagen er dog ikke den eneste, den danske stat har på samvittigheden, og meget tyder på, at der er flere undskyldninger på vej.

● Historie

Anna K. Jørgensen, Rød+Grøn

Rød+Grøn har set på tre andre grupper, som har været udsat for statsautoriserede svigt og overgreb, og som også bør have en undskyldning.

De grønlandske børn

I 1951 blev 22 grønlandske børn i alderen 5-8 år fjernet fra deres familier og sendt til Danmark. De skulle være en del af en ny grønlandsk elite, og idéen var, at børnene skulle lære at tale og opføre sig dansk, for efter et år at vende tilbage til Grønland som rollemodeller under parolen "én nation, ét sprog". Da børnene vendte tilbage, kom de dog ikke tilbage til deres familier, men endte på Røde Kors' børnehjem i Nuuk, hvor familierne kun fik lov at komme på besøg. Formålet var at holde dem væk fra den grønlandske kultur og sørge for, at de bevarede det danske sprog. Seks af børnene blev bortadoptet til danske familier i Danmark og så aldrig

deres biologiske familier igen. Kun 6 af de 22 børn lever endnu.

Under årets folkemøde på Bornholm gjorde Mette Frederiksen det klart, at hun har i sinde at give de 22 grønlandske eksperimentbørn en officiel undskyldning. Hun venter dog på en historisk udredning om sagen, som forventes færdig 1. juni 2020.

Bog: "For flid og god opførelse" (Helene Thiesen, 2011)

Film: "Eksperimentet", (Louise Friedberg, 2010)

Kvinderne på Sprogø

Kvindeanstalten på Sprogø blev grundlagt i 1923 og lukket i 1961. Omkring 500 piger uden anden diagnose end at de var "moralsk åndssvage", blev anbragt på øen gennem årene. De skulle lære at styre deres temperament og seksualitet, som var afvigende fra samfundets forestilling om, hvad det ville sige at være en 'god pige'. Anstalten havde også til formål at virke afskrækkende på resten af samfundet. Mange kvinder på Sprogø – og i resten af samfundet – blev tvangssteriliseret med udgangspunkt i den racehygiejne, der var udbredt i lægevidenskaben på den tid. Man ønskede sim-

Selvom de statsautoriserede omsorgssvigt ofte bliver omtalt som noget, der hører fortiden til, har flere på det seneste fået øjnene op for forholdene på Udrejsecenter Sjælsmark.

pelthen ikke, at piger, der ikke var 'kyske' og 'føjelige', skulle videreføre dårligt arvemateriale. I alt 11.000 danske kvinder blev tvangssteriliseret i årene mellem 1934 og 1967. I 2018 afviste daværende socialminister Mai Mercado at give en undskyldning til de mange kvinder, der blev tvangssteriliseret i statens varetægt.

Sideløbende blev også "moralsk åndssvage" mænd, som man mente udgjorde en trussel for samfundet, anbragt på Livø og i mange tilfælde kastreret for at forhindre videreførelse af dårlige gener.

Podcast: "Karoline, journal 5305" (Politiken Podcast)

Bøger: "Letfærdig og løsagtig – kvindeanstalten Sprogø 1923-1961" og "Defekt og deporteret – Ø-anstalten Livø 1911-1961" (Birgit Kirkebæk)

Børnene på Sjælsmark

Selvom de statsautoriserede omsorgssvigt ofte bliver omtalt som noget, der hører fortiden til, har flere på det seneste fået øjnene op for forholdene på Udrejsecenter Sjælsmark. Sjælsmark er et center for afviste asylansøgere, der ikke kan sendes tilbage til dér, hvor de er flygtet fra, og det sidste års tid har særligt børnene fået ekstra opmærksomhed, da en dreng blev nægtet broccoli i centrets kantine. Per maj 2019 bor der 141 børn på Sjælsmark, og ifølge en rapport fra Røde Kors opfylder mindst 6 ud af 10 børn på Sjælsmark kriterierne for at få en psykisk diagnose. I forståelsespapiret mellem regeringen og støttepartierne kom det med, at forholdene for familierne på Sjælsmark skal forbedres.

500 unge kvinder, der var stemplet som "moralsk åndssvage", blev i årene 1923-1961 anbragt på Sprogø (tv). I 1951 blev 22 grønlandske børn i alderen 5-8 år fjernet fra deres familier og sendt til Danmark i et socialt eksperiment. Målet var, at de skulle danne grundlag for en ny grønlandsk elite (th).

Foto: Public Domain

Foto: theirhistory (CC BY-NC-SA 2.0)

Foto: Picsea, unsplash.com

VIGTIG AFTALE FOR BØRNEFAMILIER – MEN KONTANTHJÆLPSLOFTET HÆRGER STADIG

Rød blok har lavet en aftale, der giver 300 mio. kr. til børnefamilier, som er ramt af kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen. Enhedslisten er glad for, at pengene når frem til børnefamilierne før jul, men det løser ikke det grundlæggende problem med fattigdom og alt for lave ydelser.

● Ulighed

Simon Halskov, Rød+Grøn

Bare få hundrede kroner betyder alverden for børnefamilier i fattigdom.

– Det er måske chancen for at få et juletræ i år, komme med til børnefødselsdag med kammeraterne eller at der reelt er råd til den re-

» Jeg har ondt i hjertet over alle de mennesker, der ikke bliver hjulpet. Der er ægtepar med børn, som nærmest intet får, og enlige uden børn, som er syge eller har et handicap, der fortsat vil leve i fattigdom.«

Victoria Velasquez,

Enhedslistens beskæftigelsesordfører

ceptpligtige medicin. Men det er ikke en aftale, der afskaffer fattigdom i Danmark, og derfor er vi kun lige begyndt, understreger beskæftigelsesordfører Victoria Velasquez.

Selvom aftalen er et godt skridt i den rigtige retning, vil tusindvis stadig være låst fast i fattigdom.

– Jeg har ondt i hjertet over alle de mennesker, der ikke bliver hjulpet. Der er ægtepar med børn, som nærmest intet får, og enlige uden børn, som er syge eller har et handicap, der fortsat vil leve i fattigdom. Enhedslisten kæmper derfor videre for at afskaffe alle fattigdomsydelser og gøre forholdene for mennesker ramt af arbejdsløshed eller sygdom bedre, fastslår Victoria Velasquez.

Den skøre, blå regnemaskine

Det har været vigtigt for Enhedslisten, at aftalen ikke blankt accepterer Finansministeriets tossede regnemetoder. Der går reelt over 60 mio. kr. af de i alt 300 mio. kr. til såkaldte adfærdseffekter og tilbageløb. Man antager nemlig, at få hundrede kroner vil få mennesker til at holde op med at søge arbejde.

– Det er rent ud sagt absurd, og derfor har vi også kæmpet hårdt for, at vi med aftalen her følger op på, om de effekter så også viser sig i praksis. Dermed har vi forhåbentlig taget første skridt på vejen mod et opgør med Finansministeriets regnemaskine, forklarer Victoria Velasquez.

NYT FRA FOLKETINGET

Nye havbrug stoppes

Miljøminister Lea Wermelin vil nu stoppe for nye tilladelser til havbrug. Erklæringen kommer efter, at Enhedslistens landbrugs- og fiskeriordfører, Søren Egge Rasmussen, har spurgt ministeren, om hun er villig til at ophæve loven, som giver mulighed for at udvide eller etablere nye havbrug. Søren Egge Rasmussen er glad for ministerens initiativ og mener, at regeringen nu bør tage videre skridt for at rydde op på de skadelige virkninger af Venstre-regeringens landbrugspakke.

– Venstre-regeringens landbrugspakke øgede kvælstofforureningen og planlagde nye forurenende havbrug. Det var en katastrofe for vores natur og miljø. Derfor er det glædeligt, at den nye regering nu vil være med til at bryde med landbrugspakken, siger han.

Christian Juhl ny formand for Sydslesvigudvalget

Kulturminister Joy Mogensen har udnævnt Christian Juhl til ny formand for Folketingets Sydslesvigudvalg. Udvalget fungerer som bindeled mellem Folketinget og det danske mindretal i Sydslesvig.

– Sydslesvigudvalgets rolle som det officielle bindeled mellem Folketinget og mindretallet er af stor betydning. Derfor er jeg meget tilfreds med, at det er Christian Juhl, der nu bliver formand. Han har i mange år udvist et stort engagement og har et indgående kendskab til forholdene i Sydslesvig og til Sydslesvigudvalgets arbejde, forklarer Joy Mogensen.

Stop ISDS

Civilsamfund og fagbevægelser i Europa er gået sammen for at stoppe den udskældte investor-stat-tvistbilæggelsesmekanisme (ISDS). Det sker gennem en fælles europæisk underskriftindsamling, som samtidig promoverer FN's traktat om transnationale virksomheder og menneskerettigheder.

ISDS giver udenlandske selskaber mulighed for at søge statsretlige klager, når de indfører lovgivning, der mindsker deres forventede profit. Samtidig er der ingen international domstol, der holder transnationale virksomheder ansvarlige, når de overtræder menneskerettighederne.

I Danmark står NOAH Friends of the Earth, Global Aktion, Mellemfolkeligt Samvirke, Colombia Solidaritet, Mellemamerika Komiteen, 3Bygge-, Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening i København og PROSA bag kampagnen. Målet er en million underskrifter, som skal afleveres til EU-Kommissionen inden årets udgang. Skriv under på stopisds.dk.

Foto: William Bossen, unsplash.com

Med klimaforandringerne er potentialet for nye sejlruiter og råstofudvinding i Arktis for alvor begyndt at vise sig.

GRØNLAND – EN STORPOLITISK ARENA

Arktis er på vej til at indtage en mere markant rolle i global politik. En rolle, som regionen ikke har haft siden den kolde krig, og hvor Grønland ufrivilligt kan komme til at indtage en central plads.

● Arktis

Jon Burgwald, Rød+Grøn

Det sendte chokbølger igennem verdenspressen, da lederen af verdens mægtigste land gennem medierne tilbød at købe et andet land. Et tilbud, der selvfølgelig blev afvist over en bred kam af danske og grønlandske politikere. Købstilbuddet er den foreløbige kulmination på en ny verdensorden, hvor Arktis og i særdeleshed Grønland indtager en mere markant rolle i den storpolitiske arena.

Udviklingen startede med Ilulissat-erklæringen fra 2008, der blev indgået mellem de fem arktiske kyststater: Norge, USA, Canada, Rusland og Rigsfællesskabet. Med erklæringen sagde landene, at alle andre skal holde nallerne væk, og at eventuelle konflikter skal håndteres fredeligt af de arktiske lande.

Det var først i 2010, hvor Lene Espersen blev kritiseret for at udeblive fra et møde med de andre arktiske kyststaters udenrigsministre, at danske medier begyndte at se mod nord. I de kommende år var Arktis pludselig et varmt emne med miljøorganisationers protester mod olieboringer, den grønlandske premierminister Aleqa Hammonds udvandring fra et møde i

Arktisk Råd og heftige diskussioner om uranudvinding i Grønland.

Nallerne væk fra Arktis

I takt med, at klimaforandringerne er begyndt at tage fart, er større dele af Arktis blevet tilgængelige. Potentialet for nye sejlruiter og råstofudvinding er for alvor begyndt at vise sig.

Samtidig har de arktiske stater indledt et kapløb om retten til Nordpolen og det kæmpe-mæssige stykke hav, der i dag ikke tilhører noget land eller folk. Danmark er helt i front i kapløbet, da man tilbage i 2014, på vegne af Rigsfællesskabet, gjorde krav på et område på hele 895.000 kvadratkilometers havbund – eller 20 gange Danmarks størrelse.

Problemet er, at en række lande og særligt Kina ikke har accepteret de fem arktiske kyststaters forsøg på at dele kagen. I 2013 blev Kina optaget som såkaldt observatør i Arktisk Råd, men den passive rolle passede ikke kineserne. I stigende grad har landet forsøgt at kopiere sin strategi fra en række afrikanske lande, hvor man gennem investeringer i råstof- og udviklingsprojekter har sikret sig magtbaser og ofte gjort sig decideret uundværlig.

De seneste år har kinesiske investeringer i mineselskaber med licens i Grønland skabt de-

Amerikanerne betragter på ægte postkolonialistisk manér Arktis og Grønland som sin baghave og sit retsmæssige territorie.

bat både i Grønland og i Danmark. Særligt har investeringerne i den potentielle mine i Kvanefjeld været kontroversiel. Det er planen, at minen, hvis den får godkendelserne af Grønlands Landsting, skal udvinde sjældne jordarter og uran.

Det er den første kinesiske mineinvestering i Grønland, som vurderes til at have en reel mulighed for at gå i produktion og spille en strategisk rolle.

Balladen om lufthavnene

Sidste år gjorde et kinesisk selskab sig klar til at byde på opgaven med at bygge nye grønlandske lufthavne. Det var noget, som de var villige til at gøre til en særdeles favorabel pris, og det fik de amerikanske myndigheder op af stolene.

Amerikanerne betragter på ægte postkolonialistisk manér Arktis og Grønland som sin baghave og sit retsmæssige territorie. De kunne derfor til nøds tolerere kinesiske investeringer i miner, men selv en hypotetisk risiko for, at der kommer kinesisk kontrol over grønlandske lufthavne, fik den amerikanske forsvarsminister til at kontakte den daværende danske forsvarsminister, Claus Hjort Frederiksen. Kort efter tilbød Lars Løkke Rasmussen den grønlandske regering en samfinansiering af de nye lufthavne og deeskalerede konflikten.

Hvor Arktis i starten af Trumps præsidentperiode blev ignoreret, har hele sagen nu betydet, at regionen mod nord er kommet i hans søgelys. Spørgsmålet er så, hvordan kineserne vil reagere – og hvordan Danmark og ikke mindst Grønland håndterer situationen.

DEN KRITISKE GRÆNSE NÆRMER SIG

Klimaforandringerne er blevet en varm kartoffel i dansk politik. Særligt sidste sommers rekordvarme var for mange en øjenåbner. Spørgsmålet er om det allerede er for sent at stoppe udviklingen.

● Klimaforandringer

Jon Burgwald, Rød+Grøn

I klimaterminologi arbejder man med et begreb, som hedder "tipping points". Det betyder, at vi kan nå et punkt, hvor vores påvirkning af klimaet sætter gang i nogle processer, der er irreversible. Det kan eksempelvis være svækelse af golfstrømmen eller havenes evne til at optage CO₂. Vi ved ikke præcis, hvornår de tipping points indfinder sig, men det er en af grundene til, at det er vigtigt, at den globale opvarmning begrænses til maksimalt 1,5 grader i stedet for 2 grader. Jo mere temperaturen stiger, desto højere er risikoen for, at vi rammer tipping points. På nuværende tidspunkt er vi 1,1 grader over præindustrielt niveau.

Røgsky større end EU

Sidste års brølevarme sommer var det, som fik mange danskere op af stolene. Men sommeren i år har globalt set været langt mere historisk

på en række områder. Den har fået en række forskere til at stille spørgsmålet, om vi allerede har ramt nogle tippings points.

I både Amazonas og i dele af Afrika har voldsomme, mangfoldige brande hærget. Brandene har både været påsatte og naturlige, men fælles for dem er, at de har spredt sig langt mere end normalt på grund af det varme, tørre vejr. På en enkelt dag identificerede man næsten 7.000 brande i Angola. I Brasilien har protesterne mod præsident Bolsonaros (manglende) ageren været massive. Forskere er begyndt at tale om, at vi helt kan miste de store skove.

Værst har det set ud i Arktis, hvor brande stadig hærger i næsten alle de arktiske stater. Særligt Rusland er ramt. Estimerne er usikre, men op til 12 millioner hektar er brændt væk, og der er i skrivende stund stadig hundredvis af aktive brande. Det har store, negative konsekvenser for det lokale plante- og dyreliv, og en sod- og røgsky har på sit højeste dækket et område større end hele EU.

Arktis står ved kanten

De umiddelbare konsekvenser for klimaet er også markante. Det vurderes, at brandene i Arktis alene i juli udledte 79 millioner ton CO₂ til atmosfæren. Til sammenligning udleder hele Danmark på et år cirka 55 millioner ton. Men det store problem er, at de massive skov-

brande måske skubber Arktis ud over kanten.

Skovbrande i det område har nemlig ikke kun den kortsigtede effekt, men også flere langsigtede effekter. Ilden spreder sig nedad til tørv-lagene, som indeholder store mængder metan, der er en særdeles kraftig drivhusgas. Dernede fortsætter brandene, som både skader klimaet og gør det utrolig svært at slukke brandene igen.

Samtidig lægger soden fra brandene sig på den arktiske is og farver den sort. Det forøger drastisk afsmeltningen af den arktiske is, da mere af solens varme optages. Det er en afsmeltning, som allerede har nået drastiske højder i år, hvor iskapten i Grønland mistede 12,5 milliarder ton is. Vel at mærke på en enkelt dag.

Spørgsmålet er, om Arktis allerede er nået til det punkt, hvor afsmeltningen af isen er ustopelig. Det er ikke sikkert, men det er sikkert, at der skal drastiske midler til, hvis udviklingen skal vendes.

Værst har det set ud i Arktis, hvor brande stadig hærger i næsten alle de arktiske stater. Særligt Rusland er ramt. Estimerne er usikre, men op til 12 millioner hektar er brændt væk.

Sommerens massive afbrænding af Amazonas får nogle forskere til at tale om, at vi måske er ved at miste klodens store, vitale skove.

Foto: iStock

Fremtidens transport er bæredygtig

Vi belaster klimaet og vores liv med den måde, vi transporterer mennesker og ting på i dag. I månedens tema sætter Rød+Grøn kursen mod fremtidens bæredygtige transport.

VI SKAL OMSTILLE TRANSPORTEN – OG VORES HOVEDER

Vi når kun vores klimamål, hvis vi ændrer radikalt på vores måder at transportere os på, og det bliver ikke kun populært. Derfor er vi også nødt til at omstille os mentalt. Rød+Grøn zoomer i månedens tema ind på både udfordringer og løsninger.

Henning Hyllested, transportordfører

Menneskene har til alle tider transporteret sig rundt. En gang var der kun apostlenes heste til rådighed, men andre transportformer kom til i stigende tempo. Med urbaniseringen og globaliseringen har omfanget nået nye højder: Mennesker pendler som aldrig før, ufattelige mængder gods fragtes på især skibe og i lastbiler, og fly forbinder for alvor verdensdelene.

Udviklingen har været mulig, fordi transport konstant er blevet billigere. På side 12 kan du læse Rune Møller Stahls beretning om, hvad eksempelvis opfindelsen af den standardiserede container har betydet for transportsektoren.

Hidtil har sektoren næsten kun brugt fossile brændstoffer som drivmiddel, og derfor er det et af de mest klimabelastende erhverv overhovedet. Hvert år bidrager transport med omkring 15 procent af den globale CO₂-udledning, og tallet er desværre er stigende.

Dansk transport skal gentænkes

I Danmark bidrager transportsektoren med over 20 procent af udledningen, så her er den –

sammen med landbruget – en af de helt store klimasyndere. Hvis vi vil nå vores klimamål, må vi altså revolutionere vores måde at transportere os på.

Nogle af Enhedslistens løsningsforslag, som første gang blev fremlagt i vores klimaplan i februar, kan du læse om på side 18-19. Det handler blandt andet om at skifte fossile biler ud med el- og brintbiler på en socialt retfærdig måde, så omstillingen ikke går særligt hårdt ud over dem med laveste indtægter.

For vi er nødt til at hjælpe med at gøre omstillingen til grønnere teknologier rentabel. Vi skal gøre det billigere at køre på el og brint end på benzin og diesel. Men vi skal samtidig forske i at udvikle mere bæredygtig transport, også i luften.

Kollektiv trafik for alle – uanset kontanter, køn eller kørestole

Vi kommer ikke udenom at investere massivt i bæredygtig, kollektiv transport, så vi kan flytte

Vi kommer ikke udenom at investere massivt i bæredygtig, kollektiv transport, så vi kan flytte folk fra biler til elbusser og eltog. Det lykkes kun, hvis den kollektive transport bliver mere fleksibel og mere tilgængelig.

folk fra biler til elbusser og -tog. Det lykkes kun, hvis den kollektive transport bliver mere fleksibel og mere tilgængelig. I sin nuværende form tilgodeser den først og fremmest mænd og i særlig grad borgere uden handicap – læs mere herom på side 14 og 15.

Det er også nødvendigt at tænke byplanlægning anderledes, som arkitekt Peter Schultz foreslår på side 17. Det skal blive attraktivt at bo nær sin arbejdsplads, så transporten mindskes. Det kræver et opgør med den bystruktur, vi har i dag, hvor alle forsøger at nå til og fra det samme centrum.

I vores egen klimaplan – og nu også i forståelsespapiret med regeringen og de radikale og SF – går vi efter 70 procent reduktion i vores CO₂-udledning i 2030. Det er et ambitiøst mål, men det er nødvendigt.

Tænk hurtigt, tænk nyt, tænk langt

Klimaet venter ikke. Derfor skal vi allerede nu i gang med at investere i den kollektive trafik – Togfonden ligger lige for, men er langsigtet. Her og nu skal billigere billetter trække folk ud af bilen, mens vejafgifter vil kunne styre den omiggribende biltrafik i grøn og trængselsdæmpende retning.

Den måske mest udfordrende omstilling skal imidlertid ske mentalt. For vi er nødt til at sætte tiltag, der ikke bliver populære nu og her, men er nødvendige på sigt. Klimaet kræver handling allerede i denne valgperiode, men mange af resultaterne vil vi først se senere. Disse tidshorisonter er vi nødt til at lære at tackle, for klimaindsatsen strækker sig længere end fire år ad gangen.

SHIPPINGCONTAINERENS SIDSTE REJSER

Standardiseringen af shippingcontainere ændrede vores produktionsmåder og fik global transport til at eksplodere. Men udviklingen er ved at vende.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

Nogle gange kan teknologi ændre et helt verdensbillede. Det er den klassiske 20 fods container et eksempel på.

- Den standardiserede 20 fods container dukkede op i USA sidst i 60'erne og spredte sig hurtigt til hele verden. Allerede i 1994 blev 90 procent af alle varer transporteret med containere. Containeren er måske vigtigere for globaliseringen end noget andet, mener Rune Møller Stahl, der er postdoc i international politisk økonomi.

Fra arbejdsintens til billig transport

Tidligere lossede man skibe efter princippet om "bulk goods": bananer i banankasser i stakke, korn i korncontainere, møbler båret om bord enkeltvist. Det var arbejdsintens og dyrt.

- Nu kan man i stedet sende et skib fra Kina til Rotterdam med 12 containere fyldt med iPads, 17 containere med sko, 300 containere med revl og krat. Containere kan komme direkte på godstog eller lastbiler, når de er i land. Samtidig bliver virksomhederne mindre afhængige af de havnearbejdere, der typisk har været enormt velorganiserede, fortæller Rune.

- Resultatet er effektiv, billig massetransport. Og når det pludselig kun koster en dollar at flytte et fjernsyn fra Kina til Europa, bliver det attraktivt for virksomheder at udflytte deres produktioner.

Multinationale uldgyder

Selvfølgelig har man altid eksporteret varer, men containerne har gjort det profitabelt for virksomheder at lade selve produktionskæderne gå på tværs af kontinenter.

- Før ville et dansk firma producere i Danmark. I dag produceres nogle dele af samme produkt i Kina, andre i Ungarn. For containerne har gjort transporten af delkomponenterne billig, påpeger Rune.

- Apple er et godt eksempel: De er et amerikansk firma, men deres penge står i Irland eller Cayman Islands, deres design laves i Californien, deres telefoner bygges i Kina. Så hvor kommer en iPhone egentlig fra?! Disse multinationale produktionskæder giver meget, meget mere transport.

» Apple er et godt eksempel: De er et amerikansk firma, men deres penge står i Irland eller Cayman Islands, deres design laves i Californien, deres telefoner bygges i Kina.«

Rune Møller Stahl,
postdoc i international politisk økonomi

Som dansk eksempel på, hvordan containeren ændrede produktionen, nævner Rune den midtjyske tekstilindustri.

- Det var en kæmpeindustri med kolossalt mange danske syersker. Deraf udtrykket "uldgyder". Vi har stadig industrien med firmaer som Bestseller i spidsen, men de producerer ikke længere i Danmark. Man beholder typisk design og udvikling lokalt, men allerede i 90'erne var alle Bestsellers industrielle arbejdspladser udflyttet.

Globaliseringstrenden vender

Rune mener dog, at tendensen er ved at vende.

- Vi ser allerede en delvis afmatning, som forstærkes af handelskrigen mellem USA og Kina. Samtidig stiger lønningerne i Kina hurtigere end i Vesten, så kinesisk arbejdskraft bliver ikke ved med at være så forholdsvis billig. Oveni kommer klimaspørgsmålet, hvor shippingindustrien er en kæmpe synder, man ikke kan ignorere.

Mange spår faktisk om tilbageflytning af produktion, og her kan automatisering måske give Danmark en fordel.

- Dem, der reelt er truet af automatiseringen, er arbejderklassen i Kina. For med automatisering vil det måske bedre kunne betale sig at producere hjemme i Danmark.

Et tegn på, at Rune har ret, er Mærskts langvarige krise. De har fusioneret flere gange, for der er plads til færre og færre shippingselskaber på markedet. De gyldne containerdage er ved at være forbi.

Foto: Jametlene Reskp, unsplash.com

BEVÆGELIGHEDENS GRØNNE SLAGSIDE

Mange håber på klimaløsninger fra EU, men faktisk er EU's grundprincip om fri bevægelighed medskyldig i at pumpe vores atmosfære fuld af CO₂.

Frederik Kronborg, Rød+Grøn

Et af de bærende principper i EU's første traktat var at fjerne toldmure og gøre det lettere for medlemslandenes arbejdsstyrker at tage arbejde i de øvrige lande. Princippet om arbejdsstyrkens fri bevægelighed har skabt debat om social dumping, men der er også brug for at se på konsekvenserne for vores klima.

EU vægter kulindustri over klima

Siden klimaet for alvor er kommet på dagsordenen i Danmark og resten af Europa, har mange kigget mod netop EU efter løsninger. Men der skal grundlæggende ændringer til, før EU kan blive en positiv aktør for klimaet.

EU baserer sig i dag på fire bevægelsesfriheder: for varer, personer, tjenesteydelser og kapital. Formålet er at sikre fri og lige adgang til

det europæiske marked, og derfor vægtes de fire friheder over hensynet til alt andet. Også selvom bevægelsesfriheden medfører en masse forurenende transport. I EU er virksomheders markedsvilkår nemlig vigtigere end både hensynet til lønmodtagernes arbejdsforhold og til klimaet. Sagt på en anden måde: EU's grundlag prioriterer den tyske kulindustri højere end den lurende klimakatastrofe.

Køb lokalt! Eller hvad?

Et klassisk modsvar har været at sætte fokus på det politiske forbrug: Den enkelte EU-borger skal være opmærksom i supermarkedet og kun købe varer, der er produceret lokalt, så der er sparet CO₂ ved en kortere transporttid. Problemet er, at man ikke altid kan se, hvor meget CO₂, der er brugt på selve produktionen af varen.

Lad os bruge tomaten som eksempel: En tomat produceret i Danmark fremfor i Spanien kan virke som det oplagte klimavalg, da tomaten ikke er fragtet fra Sydeuropa i lastbil. Imidlertid kan man ikke vide, hvordan tomaten er blevet til i Danmark. Den har formodentligt groet i et drivhus. Hvis dette drivhus er drevet af strøm direkte fra et kulkraftværk, har det en stor

negativ indflydelse på klimaregnskabet. Er det derimod drevet af overskudsenergi, er det en anden sag. Men det har man som forbruger i dag ikke den fjerneste anelse om. Et skridt i den rigtige retning kunne være obligatorisk klimamærkning, så virksomhederne er tvunget til at vise, hvor stort et CO₂-aftryk den enkelte vare har sat.

Vi har brug for grønnere europæisk transport

Et andet tiltag, der åbenlyst ville mindske klimaafttrykket for varer i EU, er bedre og grønnere måder at transportere varerne på. I dag bliver langt den største del af den europæiske transport udført af lastbiler drevet af diesel, som i dén grad forurenere.

Vil man for alvor ændre noget her, kræver det massive investeringer i det europæiske toget, så vi kan få containerne af vejene og over på sporene. Det vil samtidig kræve, at vi investerer i såkaldt citylogistik. Det vil sige, at mens de lange transportruter skal varetages af tog, så skal varerne fra tog til mindre køretøjer, der kan bringe dem det sidste stykke ind i både byer og landområder.

TELEPORTATION

"Beam me up, Scotty," betød i Star Trek-serien "teleportér mig". I 1966 forestillede man sig altså, at det bliver muligt at opløse og genskabe et menneske over afstande, så man eliminerer transport fra A til B. Teknisk set flytter teleportation ikke atomerne, men informationen om de atomer, et objekt består af. I dag kan forskere teleportere elektroner på denne måde. Selvom der er lang vej til at flytte et helt menneske, er det teoretisk muligt. Det vil dog kræve absurde mængder energi – og derfor ikke automatisk være en grøn løsning.

SMART TRANSPORT ER IKKE DET SAMME FOR MÆND OG KVINDER

På Danmarks travleste station står barnevogne og kørestole i kø til én eneste elevator. Hvordan kunne planlægningen gå så galt? Rød+Grøn har spurgt Michala Hvidt Breengaard, der forsker i køn og transport.

Anne Overgaard Jørgensen, Rød+Grøn

På Nørreport Station findes der én eneste elevator, og den er ustabil. Derfor må folk med tunge kufferter, cykler og barnevogne, for ikke at tale om ældre gangbesværede og folk i kørestol, vente i lange køer for at komme videre i dagens program. Eller opgive programmet, når elevatoren igen er ude af drift. Det er et klart eksempel på, at transportplanlægning ofte glemmer befolkningens diversitet, mener forsker ved Københavns Universitet Michala Hvidt Breengaard. Hendes aktuelle forskningsprojekt hedder TinnGO og er et europæisk projekt.

– Transportplanlægning har normalt været – og er fortsat – primært fokuseret på at gøre det muligt for folk at komme hurtigt fra A til B. Det giver umiddelbart god mening at optimere folks transporttid, men fokuset skaber også problemer. En udfordring er forståelsen af, hvem 'folk' er, altså det sociale aspekt af transport, forklarer hun.

– Der er en tendens til at arbejde ud fra en særlig type transportbruger, som er fuldt mobil, og som hovedsageligt rejser mellem A (hjem) og B (arbejde). I virkeligheden rejser

mennesker langt mere varieret og har forskellige behov. Man tilgodeser derfor kun en mindre del af befolkningen, når man holder fast i den tilgang.

Mænd tager bilen, kvinder offentlig transport

Når man ser på transport med kønsbriller på, bliver diversiteten i transportbrug og transportbehov tydeligere. Forskning har for vist, at mænd oftere rejser i bil, hvorimod kvinder oftere tager offentlig transport.

– Både når det gælder tog, S-tog, metro og især bus, er kvinderne i overalt. Hvis transportpolitik prioriterer privatbilismen, tilgodeser den altså, groft sagt, mest mænd. Det bunder måske i en forståelse af mænd som den arbejdende familieforsørger, selvom virkeligheden i dag er den, at familieformer er talrige, og at danske kvinder har næsten samme erhvervsfrekvens som mænd, påpeger Michala.

– Forskningsstudier har også vist, at kvinder og mænd bevæger sig på forskellig vis. Flere mænd rejser mellem A og B – altså mellem hjem og arbejde – mens kvinder oftere har rejser med flere formål og stop undervejs. Det kunne eksempelvis være en rute á la hjem-børneinstitution-arbejde-supermarked-børneinstitution-hjem. Disse rejser passer dårligt ind i den dominerende A-B tænkning.

Kvinder ved øde busstop

Derudover er der kønnede forskelle i opfattelsen af tryghed i transportsystemet.

– Kvinder føler sig markant oftere utrygge i trafikken end mænd. Forskning har vist, at op

til ni ud af ti kvinder føler sig utrygge, når de transporterer sig efter mørkets fremkomst, eksempelvis ved øde busstop, på tomme togperoner eller i taxaer med ukendte chauffører. Ofte reagerer kvinderne ved at undgå at tage transport på tidspunkter, hvor det virker utrygt, det vil sige om aftenen og natten. Det indskrænker kvindernes bevægelsesfrihed, mener Michala.

– Forskning peger altså på, at der er langt flere aspekter i transport, end dem vi normalt er opmærksomme på. Og politikere og byplanlæggere bliver nødt til at integrere dem, hvis vi vil skabe et transportsystem, der tilgodeser alle. Både mænd og kvinder, men også passagerer med forskellige aldre og grad af førlighed.

Fremtidens smarte transport

Rød+Grøn spørger afslutningsvis Michala Hvidt Breengaard, om hun ser tegn på, at planlægningen af transport er ved at blive mere inkluderende. Det håber hun, men svaret er ikke helt entydigt.

– 'Smart transport' er et begreb, der er meget anvendt blandt transportforskere nu om dage. Det henviser til fremtidens ofte højteknologiske, bæredygtige transportformer, for eksempel førerløse biler. Jeg nærer et vist håb om, at 'smart' på sigt vil blive forstået bredere end som teknologiske løsninger. Hvis vi ikke begynder at tænke køn og diversitet ind i transportpolitik, design og planlægning, så bliver det ikke spor smart. Eller rettere: så vil det kun være nogle udvalgte borgere, der får gavn af fremtidens smarte løsninger.

Forskning har for vist, at mænd oftere rejser i bil, hvorimod kvinder oftere tager offentlig transport. Når de kollektive trafiknudepunkter, såsom Nørreport Station i København, er overbelastede og ikke har tiltrækkeligt gode adgangsforhold for folk med barnevogne og cykler, er det således med til at skabe en kønsmæssig ulighed på transportområdet, mener Michala Hvidt Breengaard, der forsker i køn og transport.

Foto: Subhash Roy, Flickr.com (CC BY-NC-ND 2.0)

Foto: Charles, unsplash.com

INGEN PLADS TIL HANDIKAP I KOLLEKTIV TRAFIK

Danmark halter efter andre vestlige lande i forhold til at gøre kollektiv trafik tilgængelig for alle. Handikaporganisationer efterspørger handling.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

I foråret fik jeg en besked fra en norsk bekendt: "Hei Sarah. Jeg er i København. Skulle ta buss og ble nektet av to busser på rad (med ramper) å komme ombord med rullestolen. Er dette vanlig her? Er ganske sjokkert." Kvinden bruger elektrisk kørestol, ligesom jeg selv, og var blevet nægtet adgang til to busser i træk – selvom busserne faktisk havde ramper. Selvom bussen ikke var overfyldt. Og selvom kvinden havde en hjælper med, der kunne slå rampen ud, så buschaufføren ikke engang behøvede rejse sig fra sit sæde.

Jeg delte hendes historie på Facebook, og af kommentarerne kunne man hurtigt se, at mange danskere med handikap havde oplevet lignende afvisninger. Én endda ledsaget af be-

grundelsen om, at chaufføren "ikke orkede handikappede".

Handikap, køn og etnicitet i trafikken

I Danmark har mennesker med handikap på ingen måde lige adgang til kollektiv trafik. Nogle gange handler det om fysisk indretning. Der mangler lifte, ramper eller plads mellem sæderne. Andre gange er forklaringen mindre åbenlys, som i tilfældet med min norske bekendte.

Institut for Menneskerettigheders såkaldte "handicapbarometer" måler mulighederne for at bruge bus og tog, også når der er mange passagerer med. Spørger man hvide danskere uden handikap, svarer hele 90 procent: "Ja, uden besvær". Spørger man danskere med an-

I Danmark har mennesker med handikap på ingen måde lige adgang til kollektiv trafik. Nogle gange handler det om fysisk indretning. Der mangler lifte, ramper eller plads mellem sæderne.

den etnisk baggrund, falder andelen en smule til 86 procent. Blandt hvide danskere med selvrapporteret handikap kan kun 67 procent bruge bus og tog uden problemer. Har de samtidig anden etnisk baggrund, når andelen helt ned på 59 procent.

I undersøgelsen viser såvel handikapstatus som etnicitet sig mere afgørende end køn, når det gælder mulighederne for at benytte kollektiv trafik.

Dårlig kollektiv trafik skaber ensomhed

Formanden for Danske Handicaporganisationer, Thorkild Olesen, savner politisk handling, for den dårlige tilgængelighed går direkte ud over livskvaliteten for mange med handikap:

– Det betyder, at mange bliver ensomme, besøger familie mindre og deltager i færre fritidsaktiviteter, fordi de må fravælge kollektiv transport, siger han til Rød+Grøn.

– Vi lever ikke længere i middelalderen – alle burde kunne komme rundt i samfundet. Der er brug for en langsigtet plan for at gøre f.eks. togstationer mere tilgængelige. Det skal indarbejdes i politiske aftaler på området, og når perroner alligevel fornyes eller renoveres.

HOLOGRAMMER OG VIRTUAL REALITY

I stedet for at mødes fysisk, kan man i fremtiden samle hologrammer om konferencebordet. På den måde kan meget transport elimineres. Allerede i dag kan man have Skype-konference, hvor man ser alle deltagere på hver sin del af samme skærm, men det er bogstaveligt talt en flad oplevelse. Mere avanceret er firmaet Spatial's bud, hvor alle deltager via VirtualReality-briller får oplevelsen af at sidde fysisk om et mødebord med hinanden. På sigt bliver det måske muligt at gøre det samme uden brug af headset.

ØKOURBANISERING SKAL VÆRE LANGSIGTET

I dag udvikler vi vores byer på måder, der skaber mere transport – ikke mindre. Vi har brug for langsigtet, demokratisk, decentral byplanlægning, så alle ikke skal køre efter samme bycentrum.

Peter Schultz Jørgensen, arkitekt og forfatter

København skal vokse med 60.000 nye boliger og 50.000 nye private arbejdspladser de næste 12 år. Det er to af de rammesættende mål i Københavns Kommunes forslag til kommuneplan 'Verdensby med ansvar'. Ambitionerne er understøttet af regeringens såkaldte fingerplan, 'Danmarks Hovedstad' og 'Forslag til Fingerplan 2019'. Meget sigende blev planen udarbejdet i Erhvervsministeriet. Den nye socialdemokratiske regering har ladet den samfundsmæssigt essentielle byudvikling ligge i Erhvervsministeriet!

Kortsigtet, udemokratisk, centralistisk

Der er mange lovende ord i 'Verdensby med ansvar', men den rummer også fundamentale problemer. Her er fire:

For det første er planerne ikke langsigtede. De handler kun om de næste ti års vækst. Byudvikling af denne kaliber må have et perspektiv, der strukturelt rækker hundreder af år frem i tiden, og som reelt forholder sig til f.eks. konsekvenserne af havstigi-

ning og ikke blot nøjes med afværgeforanstaltninger.

For det andet er kommunens og statens planer udtryk for en centralisme, der koncentrerer byvækst i Københavns Kommune.

For det tredje bygger planerne ikke på et reelt demokrati. Beslutningerne har konsekvenser, der rækker ud over hele Sjælland. Og københavnernes er stadig fanget i grundsalgsfælden, som Schlüter-regeringen og overborgmester Jens Kramer Mikkelsen satte op ved at koble finansiering af metro med grundsalg.

For det fjerde er planerne ikke grønne nok. Vist taler de om natur og grønne områder, men tager ikke seriøst fat på en nyindretning af samfundet i samkvem med økosystemerne.

Vi skal skabe mindre trafik, ikke mere

I statens og kommunens planer er trafik noget, der bare kommer. Man tager ikke fat på årsagerne til trafikproblemerne, men forstærker dem. Sorgløst skubber Nordhavn og nu Lynetteholmen+ København længere ud i Øresund. De tusinder nye boliger og arbejdspladser her vil generere mere trafik i København og på hele Sjælland.

I stedet er der brug for helhedsplanlægning for hele Sjælland. Ikke engang hovedstadsregionen har en sådan plan. Det skal samtidig være planlægning, der foregår i reelt demokratiske strukturer.

I min bog 'Byer i Opbrud' (Forlaget Bogværket 2017) skrev jeg: "Fundamentalt handler det om et skifte fra urbanitet som centralisme og

fragmentering til demokratisk udvikling af og i et polycentrisk økourbant samfundsvæv."

Pointen er, at hvis vi forskyder byvæksten i en ligeværdig polycentrisk bystruktur (at man skaber mere end ét centrum, så alle ikke behøver at transportere sig samme sted hen efter byliv, red.) kan borgerne på Sjælland udnytte og give liv til de eksisterende potentialer.

Det handler om mere end København og Sjælland

I en sådan bystruktur med god fordeling af boliger og arbejdspladser kan de milliarder, der lige nu bliver investeret i den dyre byudvikling af havnearealerne i København, gøre større nytte. De kan revitalisere Københavns vestegn og hele det øvrige Sjælland. I Københavns Kommune ville det samtidig lette trykket fra en stresset byudvikling, der er koblet på tvangsurbanisering af tilmed fredede arealer på grund af metrobyggeriets stående krav om penge.

Problematikken er ikke kun et sjællandsfænomen og handler ikke kun om byudvikling. Det er en fundamental dimension i samfundet, hvordan vi indretter os, så vi kan nøjes med mindre transport og tager hensyn til økosystemerne, som alt for længe har ligget uopdyrket i venstrefløjens blinde vinkel. Enhedslisten og andre progressive kræfter, der kan se et andet samfund for sig, må tage fat på de spørgsmål, som jeg blot har antydnet her. Der er behov for et perspektiv for et fælles frugtbart og langsigtet arbejde på tværs.

NÅR REJSEN ER USUND

Den oser, larmer, dræber og gør os passive. Fossilbilen er ikke bare en trussel mod klimaet – den truer også vores sundhed på mange fronter.

Simon Halskov, Rød+Grøn

Vores transportmønster har ændret sig markant – og ikke til det bedre, hvis man ser på vores sundhed. En rapport udarbejdet for det britiske parlament viser, at brugen af cykler og gåben er faldet voldsomt i de seneste 30 år, mens antallet af biler er fordoblet. Også vores børn bliver i højere grad kørt i bil til og fra skole.

Når man tager bilen, vælger man det transportmiddel, der gør én mindst fysisk aktiv. Selv

offentlig transport får os til at bevæge os langt mere, end når vi vælger bilen.

Vores øgede bilafhængighed forstærkes mange steder i Europa af en byplanlægning, der i stigende grad prioriterer bilbrugere højere end fodgængere og cyklister.

Larm og ulykker

De mange biler får mange fodgængere og cyklister til at opleve deres transport som ubehagelig, hvis ikke decideret farlig. Den føromtalt britiske rapport kalder det skandaløst, at man i årevis har forsømt at udarbejde en lovet strategi for fodgængertrafik. Rapporten efterlyser, at man indtænker anti-overvægt i strategien for fodgængere, og at myndighederne i det hele taget indtænker sundhedspolitik i transportpolitikken.

Verdenssundhedsorganisationen (WHO) er begyndt at beskæftige sig indgående med trafikulykker, som man ser som et stort, overset område af indsatsen for bedre folkesundhed. I rapporten "World report on road traffic injury prevention", der handler om trafikulykker i hele verden, bliver det slået fast, at vejtrafik udgør en daglig trussel mod sundheden.

En anden ting, der volder store sundhedsproblemer – fysiske som psykiske – er vejstøj. Bare i Danmark er beboerne i 700.000 boliger generet af vejstøj, vurderer Miljøstyrelsen. Disse boliger udsættes for en støjbelastning over den vejledende grænseværdi for vejstøj (55 decibel). 150.000 boliger er endda udsat for vejstøj, der går over 65 decibel.

Kilde: NOAH Trafik

Foto: Jan Jespersen, Flickr.com (CC BY-NC 2.0)

LEVITERENDE MAGNETTOG

En sci-fi-agtig transportteknologi, der allerede så småt er ved at indtage dele af verden, er de svævende magnettog (maglev-tog). Magneter får toget til at svæve over skinnerne uden nogensinde at røre dem, så der er ingen friktion. Derfor kan maglev-tog køre hurtigere på mindre energi. Shanghai fik verdens første maglev-tog i 2004, og det kører op til 430 km i timen. Man regner med, at teknologien i 2045 vil gøre det muligt at komme fra Osaka til Tokyo på blot én time – det vil svare til, at man kunne køre fra København til Århus via Fyn på 35 minutter.

SÅDAN GØR ENHEDSLISTEN TRANSPORTEN BÆREDYGTIG

Enhedslisten sejrede og fik sit krav om 70 procent CO₂-reduktion i 2030 med i regeringens forståelsespapir. Nu skal målet følges op af handlinger, der kan sikre grøn omstilling på en socialt bæredygtig måde. Det gælder i høj grad også transportsektoren.

Lars Hedegaard, transportpolitisk rådgiver

Et mål uden handlinger er ligegyldigt. Derfor bliver det næste års tid afgørende for, om Danmark når sine reduktionsmål. Enhedslisten vil slås for det fra sag til sag, når vi skal forhandle om ny klimalov, en klimahandlingsplan og en infrastrukturplan.

En hovedudfordring er at reducere CO₂-udledningerne fra transportsektoren. Sektoren stod i 1990 for godt 17 procent af udledningerne i Danmark, og frem til 2030 vil tallet ifølge Energistyrelsens basisfremskrivning stige til 34 procent. I så fald kommer transpor-

ten til at stå for den allerstørste andel af udledningen. Det skyldes både, at der fortsat er vækst i trafikken og antal biler, mens andelen af elbiler forbliver under 10 procent. Hvis det ikke ændres, når vi ikke i mål med omstillingen.

Grøn omstilling, der giver mere lighed

Enhedslistens udgangspunkt er vores klimaplan, som blev lanceret i foråret. Omdrejningspunktet for planen er, at den grønne omstilling skal leve op til Parisaftalens mål om en maksimal temperaturstigning på 1,5 grader. Samtidig skal omstillingen være socialt retfærdig.

Klimaplanen arbejder både med nye og øgede afgifter, men også med tilskud – pisk og gulerod. Når afgifter sættes op, øger det uligheden, da afgifter, som ikke er indkomstafhængige, rammer lavindkomstgrupper hård-

Et mål uden handlinger er ligegyldigt. Derfor bliver det næste års tid afgørende for, om Danmark når sine reduktionsmål. Enhedslisten vil slås for det fra sag til sag, når vi skal forhandle om ny klimalov, en klimahandlingsplan og en infrastrukturplan.

Foto: John Cameron, unsplash.com

dest. Det er afgørende for Enhedslisten, at almindelige mennesker med lav- og mellemindkomster ikke ender med regningen for den grønne omstilling. Dette sikrer vi primært ved at føre en del af de hævede og nye afgifter tilbage i lommerne på folk ved at forhøje den grønne check. På transportområdet gælder det for de øgede brændstofafgifter og passagerafgifterne på flyrejser.

Denne måde at gøre planen socialt retfærdig på betyder reelt, at planen ikke alene sikrer grøn omstilling, men også er med til at omfordele fra mennesker med de højeste indkomster til dem med de laveste indkomster. Den skaber mere lighed.

Progressive flyafgifter

Lige nu har kun fire EU-lande ingen afgifter på flyrejser: Cypern, Malta, Irland og Danmark. I Enhedslistens klimaplan foreslår vi også at indføre afgift på flyrejser. Afgiften skal være afhængig af, hvor langt der rejses, ligesom i f.eks. Sverige og England. Men derudover vil Enhedslisten også lade afgiften afhænge af, hvor hyppigt der rejses: Jo flere flyrejser inden for et år, desto højere afgift.

Det er afgørende for Enhedslisten, at almindelige mennesker med lav- og mellemindkomster ikke ender med regningen for den grønne omstilling. Dette sikrer vi primært ved at føre en del af de hævede og nye afgifter tilbage i lommerne på folk ved at forhøje den grønne check.

Som tidligere nævnt vil de penge, der kommer ind med afgiften, blive ført tilbage til lav- og mellemindkomstgrupperne via den grønne check. Ved at tage højde for flypassagerernes rejsemønstre bliver flyafgiften endnu mere socialt retfærdig. Der er ikke lavet mange undersøgelser, som kobler en borgers indkomstniveau med antal årlige flyrejser, men en ældre dansk undersøgelse viser en klar sammenhæng: Dem med de laveste indkomster flyver i gennemsnit mindst. Hvis undersøgelsen fremskrives med antallet af rejser, der foretages i dag, viser den, at mennesker med årsindkomster på under 300.000 kr. rejser mindre end én gang årligt med fly. Enhedslisten foreslår flyafgifter på 50-250 kr. årligt per billet, alt efter hvor langt der flyves. For mennesker, der flyver seks ture årligt, stiger udgiften til 755-3.125 kr. Det betyder, at de rigeste – som er de mest rejssende – vil lægge langt flest penge i kassen. Penge, som føres tilbage med den grønne check og dermed bidrager til økonomisk omfordeling.

Hvis vi går ud fra, at der kan hentes tre mia. kr. ind om året via flyafgifter, så skal de fordeles på alle, der er berettiget til den grønne check: borgere, der tjener mindre end 450.000 kr. om året. Selv hvis 4,5 mio. danskere kunne få den grønne check, ville hver dansker få 670 kr. alene fra flyafgifterne. Sagt med andre ord: Man kunne flyve to gange årligt til Thailand og stadig ende med et overskud på 120 kr.

Elbilerne kommer

Det er nok uundgåeligt, at transport i fremtiden primært kommer til at køre på el. Lige nu ligger den fremtid bare for langt væk, hvis vi ser på fremskrivningerne for personbiltransporten.

I dag er andelen af biler, der kører på el, omtrent to procent, og som tidligere nævnt vil an-

delen stadig være under 10 procent i 2030. Det er alt for lidt, hvis vi skal nå Danmarks reduktionsmål for CO₂-udledningerne. Selvfølgelig er det optimalt at reducere antallet af personbiler – derfor er der også i klimaplanen forslag om at hæve afgiften på fossile brændstoffer og investere 40 mia. i den kollektive trafik. Men det er nødvendigt at sikre, at de biler, der trods alt forbliver på vejene, bliver grønne.

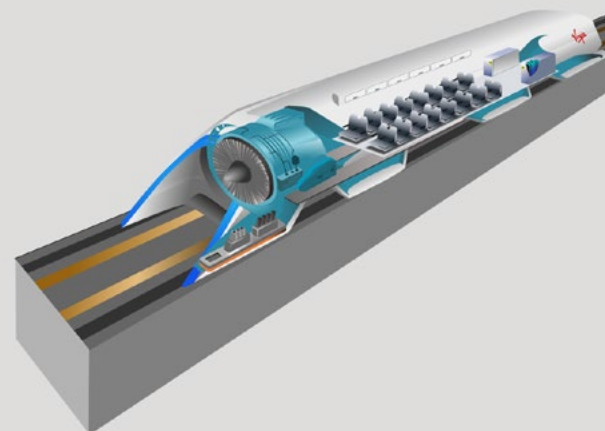
Det er vigtigt at sikre det på en måde, så ikke kun de rigeste får muligheden for at køre i de grønnere biler. Vores bud på en socialt retfærdig omstilling af bilerne er et kontant tilskud på op til 100.000 kr. ved køb af en elbil frem til 2025. Det betyder, at elbilernes priser kommer på niveau med eller bliver billigere end tilsvarende fossilbiler. Samtidig sikrer det, at der hurtigere bliver lagt grunden til et brugt-vognsmarked for elbiler.

Enhedslisten lavede i forbindelse med klimaplanen en række beregninger for, hvad planen betyder for helt almindelige mennesker, hvis de investerer i en elbil sammenlignet med en ny fossilbil. De beregninger viste tydeligt, at når både grøn check, tilskud til elbilen og billigere kollektiv transport blev medregnet, så kan det for langt de fleste betale sig at skifte til elbil. Også for dem med de lave indkomster.

I dag er andelen af biler, der kører på el, omtrent to procent, og som tidligere nævnt vil andelen stadig være under 10 procent i 2030. Det er alt for lidt, hvis vi skal nå Danmarks reduktionsmål for CO₂-udledningerne.

Var det noget at komme fra Beijing til New York på to timer? Det kan måske lade sig gøre via vakuumrør, hvor transportkapsler på størrelse med personbiler vil kunne nå en fart på op til 6500 km/t – uden at larme. Teknologien minder i virkeligheden om de gammeldags postrør, der fandtes i store virksomheder, før IT tog over. Elon Musk er ved at teste sin egen version af teknologien, som han kalder "Hyperloop". Indtil videre er planen dog "kun" en topfart på omkring 700 km/t, hvilket til gengæld vil spare passagerne for alt for ubehagelige G-kræfter.

EUROPÆISK LØNKAMP LURER

Den nye formand for EU-Kommissionen, Ursula Von der Leyen, har præsenteret en mulig bombe under den danske arbejdsmarkedsmodel: en europæisk mindsteløn.

● Nyt fra EU

Frederik W. Kronborg, Rød+Grøn

Efter et langt og kompliceret politisk spil om topposterne i EU er kabalens efterhånden faldet på plads. Forud for EU-valget i maj var forlydenderne fra Bruxelles, at man ville bruge spidskandidatmodellen, når det kom til valg af ny formand for EU-Kommissionen. Men da EU's stats- og regeringschefer ikke kunne blive enige om at finde en kandidat blandt de politiske familiers spidskandidater, faldt valget på den tyske konservative forsvarsminister, Ursula von der Leyen.

Von der Leyen præsenterede et 100 dages program for EU-Parlamentet ved afstemningen om hendes formandskab. Programmet indeholdt en potentiel bombe under den danske arbejdsmarkedsmodel: en europæisk mindsteløn.

En stor sejr og et kæmpe nederlag

I en række europæiske lande vil en mindsteløn kunne gøre en forskel for helt almindelige menneskers hverdag. Den vil kunne sikre ordentlige lønforhold i lande, hvor fagforeningerne står svagt, og ikke mindst kan den tvinge nationale

minimumslønninger op. Men i en dansk og nordisk kontekst kan en europæisk mindsteløn ende i et massivt nederlag for lønmodtagerne.

Danmark har ikke en statsligt sat mindsteløn. Derimod har vi et forhandlingssystem, hvor arbejdsmarkedets parter forhandler løn og øvrige vilkår. En mindsteløn er derfor et brud med, hvordan vi har forhandlet løn- og arbejdsforhold siden 1899, og kan blive et hårdt slag for de danske fagforeninger og lønmodtagere.

Von der Leyen beskrev i sin åbningstale, at hun var bevidst om, at der findes mange forskellige indretninger af arbejdsmarkedet i Europa, og at hun vil sikre plads til forhandlinger mellem lønmodtagere og arbejdsgivere. Men mere end denne sidebemærkning har hun endnu ikke præsenteret.

Principper overfor indhold

Hvor en mindsteløn sådan set vil kunne forbedre vilkårene i en række lande, så kan den også være med til at holde lønmodtagernes lønninger nede. En europæisk mindsteløn vil nemlig kunne være argument for de europæiske arbejdsgivere til ikke at betale en højere løn. Samtidig vil den kunne åbne op for en øget social dumping, da samme lønning uden hensyn til nationale forskelle vil legitimere at hente øget arbejdskraft fra de forskellige EU-lande.

Indførelsen af en europæisk mindsteløn vil give politikerne en enorm magt, som i dag i Danmark ligger hos arbejdsmarkedets parter. Hvis den lykkes med at sikre hensyn til lokale forhold og ikke mindst hæver lønningerne for

arbejdstagerne, er det selvfølgelig positivt. Men chancen for, at det går helt galt, er nok større. For hvis EU's nedskæringspolitik fortsat får lov til at herske, så kan de europæiske lønninger starte ræset mod bunden, og "nødvendigheds politik" kan tvinge lønningerne ned.

Når spørgsmålet om en europæisk mindsteløn vurderes, må det være princippet om en sådan, og ikke de mulige, meget kortsigtede forbedringer. I det lange løb er en mindsteløn at tage forhandlingsretten fra arbejdsmarkedets parter og give den til Bruxelles. Endelig vil det gøre den daglige kamp for løn- og arbejdsrettigheder til et emne, der kun kan diskuteres i forbindelse med valg til EU-Parlamentet – ligesom så mange andre europæiske politikområder.

EUROPÆISKE MINDSTELØNNINGER

Belgien: 11.426 kr.
Bulgarien: 1.753 kr.
Polen: 3.401 kr.
Rumænien: 1.917 kr.
Spanien: 6.161 kr.
Tyskland: 11.172 kr.
Tjekkiet: 3.036 kr.

Tallene er udtryk for en måneds mindstelønning i danske kroner (uden at omregne differentierende ugentlige og månedlige arbejdstimer).

Kilde: Folketingets EU-Oplysning.

I en række europæiske lande vil en mindsteløn kunne bringe lavt betalte mennesker højere op af løntrappen. Herhjemme vil en fælleseuropæisk mindsteløn til gengæld være et brud med, hvordan vi har forhandlet løn- og arbejdsforhold siden 1899.

Foto: John Salvino, unsplash.com

Foto: Ende Gelände, Flickr.com (CC BY-NC 2.0)

ENDE GELÄNDE 2019: SUF'ERE IMOD FOSSILE BRÆNDSTOFFER

Bevæbnet med deres fysiske tilstedeværelse og ulydige attitude lykkedes det klimaaktivister at undvige politiet og sætte en stopper for brunkullets udvinding og transport til Kraftwerk Neurath. Rød+Grøn har snakket med to Ende Gelände-deltagere og SUF'ere, Rune Popp og Anastasia Kratschmer om forløbet.

● Nyt fra SUF

Benjamin Kjærgaard Clausen

Over 6.000 aktivister deltog i årets "Ende Gelände"-aktion. I første omgang blev der sat telte op, lavet mad i folkekøkkener og trænet til selve aktionen. Deltagerne blev delt op i forskellige 'fingre', der fungerede som mindre enheder med hver deres opgave. Med kampråb og bannere begav de sig tættere på minen, hvor brunkul udvindes. Budskaberne handlede ikke kun om klimakampen men også om anti-kapitalisme, anti-racisme og queerfeminisme. Da tiden var inde, blev der signaleret til en spurt igennem terrænet og forbi politiet og deres heste for at nå hen til målet. For den 'røde finger' betød det, at lidt under halvdelen nåede frem – resten blev holdt tilbage af politiet. Dernæst var det en kamp på udholdenhed for de aktivi-

ster, der nåede frem. Nogle af fingrene blokerede togskinneerne, der skal transportere kullet, andre blokerede selve mineområdet.

Åbne, grønne fællesskaber

Ende Gelände er en kæmpe, årlig aktion i kampen for klimaet, med brug af civil ulydighed og direkte aktion, som har en reel virkning – på den lokale mine og kraftværket, der drives af dennes brunkul. Men også blandt lokalbefolkningen og igennem pressen, som oplever aktivisternes store aktion samt lokale demonstrationer i landsbyerne. Ende Gelände er samtidig en bred alliance af organisationer med samme mål og holdninger: at kæmpe for klimaet og en bedre fremtid for os alle. Dermed er der en bred vifte af organisationer, der møder op til Ende Gelände. Nogle er lokale, andre kommer langvejs fra. Netop derfor er Ende Gelände også en super mulighed for nye fællesskaber, nye samarbejder og venskaber, samt læren om konkrete aktivistiske metoder og strategier.

Ende Gelände er en kæmpe, årlig aktion i kampen for klimaet, med brug af civil ulydighed og direkte aktion, som har en reel virkning – på den lokale mine og kraftværket, der drives af dennes brunkul.

For deltagerne i årets Ende Gelände beskrives forløbet som en glad tid med dejlige mennesker, med fælles mål og sammenhold samt motivation for fremtiden og glæden ved at vide, man har haft en positiv indflydelse på verden. Klimaaktivismen byder med åbne arme alle interesserede velkommen til deres fællesskaber.

Brunkul er klima-superskurk

I disse tider må klimaaktivister kæmpe mod de institutionelle og kapitalistiske magter, der ikke vil rykke sig, selv når vores eksistens trues. USA har meldt sig ud af Paris-aftalen, og Polen har nedlagt veto i EU imod en aftale om CO₂-neutralitet i 2050, i begge tilfælde for at beskytte profit-interesser. Særligt Polens veto er relevant i forhold til Ende Gelände, fordi der er fokus på brugen af brunkul, som der protesteres imod til Ende Gelände, og som Polen har baseret deres energi på. Brunkul (lignit) er den værste kultype i forhold til klimaet. Når seje aktivister har mulighed for at afbryde verdens største producent af brunkul, Tyskland, skal det ikke undervurderes, hvilken effekt man kan have for klimakampen. Hvad enten det er Ende Gelände eller andre bevægelser, der omhandler klimakampen. Ved at afbryde brunkullets produktion, og ved at pådrage sig opmærksomhed, må vi håbe, vi kan sprede viden og motivation, der vil lede til handling.

KENDER DU DIT FAGLIGE NETVÆRK?

Du kender sikkert din lokalafdeling – men er du klar over, at du også har et fagligt netværk i Enhedslisten? Rød+Grøn har bedt fire fagligt aktive om at forklare nærmere: Anders, faglig koordinator, Lisette fra psykolognetværket, Peter fra PROSA-netværket og Kim fra kulturnetværket.

● Fagligt

Simon Halskov, Rød+Grøn

Hvad er formålet med de faglige netværk?

Anders: De har tre centrale formål. For det første kan man i netværkene mødes med socialister inden for sit fagområde og udveksle viden og erfaringer. For det andet: Hvis vi skal opfylde vores mål om at få mere direkte indflydelse og magt i vores samfund, så er spørgsmålet om fagbevægelsens udvikling meget centralt. Derfor er det vigtigt, at vi får mere indflydelse i fagbevægelsen. Det gør vi bl.a. ved at få valgt tillidsfolk, bestyrelsesmedlemmer, hovedbestyrelsesmedlemmer og forbundsformænd. For det tredje skal netværkene være med til at sikre, at der er en faglig basis for den politikudvikling, der foregår i Enhedslisten.

Hvem finder man i jeres netværk?

Lisette: I psykolognetværket har vi lige holdt et møde, hvor et helt nyt medlem deltog. Han kommer med sit fagområde og føler, at han

med det samme kan gøre et eller andet i partiet. Han skal ikke selv ud og lede efter et sted i partiet, hvor han hører til – han kommer lige ind i sit faglige netværk og kan bidrage i Enhedslisten fra dag ét.

Kim: I kulturnetværket, også kaldet KUK – der er nogen, der har haft en seriøs griner over at kalde netværket det! – er vi kunstnere og kulturfolk i al almindelighed: musikere, skuespillere, billedkunstnere osv. Vi er en meget bred skare af mennesker, og derfor har vi heller ikke en enkelt fagforening, som repræsenterer os – vi har vist 12! Og så er det jo godt, at vi har et fælles netværk, hvor vi kan tale om vores arbejde fra et socialistisk perspektiv.

Peter: Vi er omkring 110 medlemmer i PROSA-netværket, der stammer fra Venstresocialisternes dobbeltorganiseringsnetværk fra 1976. Vi er IT-folk men arbejder med vidt forskellige ting. Historisk har vi primært koncentreret os om punkt to i Anders' gennemgang, nemlig at få magt. Gennem årene har netværket stillet tre forbundsformænd og syv-otte forbundssekretærer.

Kan I få de unge medlemmer med, eller er det primært de ældre, der er aktive i netværkene?

Lisette: Jeg oplever faktisk, at de unge, nydannede gerne vil være med. Så får de arbejde, bliver totalt stressede og forsvinder for en tid. Pensionister kommer ofte for at mødes med kammeraterne inden for det faglige fællesskab. Der er selvfølgelig også nogle, som er midt imellem. Men der er som sagt kommet en del unge til. Når jeg sammenligner med min lo-

kalafdeling, virker det som om, at de unge tiltrækkes lidt mere af netværkene, hvor der er folk med samme faglighed og udgangspunkt for den politiske bevidsthed.

Kim: Jeg er også bestyrelsesmedlem i min lokalafdeling, Amager Vest. Her arbejder vi meget med, hvad kan vi gøre for at få fat i de folk, vi aldrig ser. Når jeg så kommer til møde i KUK-udvalget og spørger folk, hvor de bor, kan de svare: "Amager Vest" – hvortil jeg kan svare: "Nåh okay, hvorfor har jeg aldrig set dig i lokalafdelingen?". Så er det jo godt, at vi har netværkene: Hvis folk ikke har vænnet sig til at komme i lokalafdelingen, kan de jo starte i deres faglige netværk.

Peter: Måske skal de faglige netværk i fremtiden være en helt sidestillet organiseringsform til afdelingerne. Jeg tror, der er mange af vores medlemmer rundt omkring, der vil få meget ud af at være med i de faglige netværk. Så selv om afdelingen i princippet er en grundorganisering, så har vi brug for at styrke de faglige netværk, fordi der simpelthen er mange af vores medlemmer, der kan få mere ud af at være aktive her – og vil føle sig mere hjemme i dem.

Hvordan bliver man en del af sit faglige netværk?

Anders: I første omgang skal du sikre dig, at du bliver fanget op i vores medlemssystem, så dit netværk kan kontakte dig. For hvis du er 3F'er eller psykolog og aldrig har meddelt Enhedslisten, at du er det, så kan dine kammerater i dit faglige netværk ikke finde dig. Men så snart du er registreret som medlem af f.eks. netværket for lærere, så vil du automatisk få en mail, når

Enhedslisten har en række faglige netværk, hvor medlemmerne kan udveksle erfaringer og diskutere faglige spørgsmål i et socialistisk perspektiv. Et af disse er PROSA-netværket, som tæller 110 medlemmer, der arbejder med IT på vidt forskellige måder.

Foto: Marvin Meyer, unsplash.com

der sker noget i lærernetværket. Hvor meget, du vil deltage i dit netværks aktiviteter, er selvfølgelig helt op til dig. Men jeg vil varmt opfordre alle til at gå ind på mit.enhedslisten.dk og skrive dine faglige oplysninger ned. På den måde får vi styrket vores faglige fællesskaber og arbejde endnu mere.

FORTÆL OS OM DIN FAGLIGHED

Når du har registreret din uddannelse, beskæftigelse og fagforening i Enhedslistens nye medlemssystem, vil du løbende få informationer fra dit faglige netværk.

Sådan gør du:

- Gå ind på mit.enhedslisten.dk.
- Klik på "Log ind" oppe i højre hjørne.
- Indtast din mailadresse og adgangskode og tryk "Log ind" (kan du ikke huske din adgangskode, klikker du på "Nulstil adgangskode" – så får du en ny tilsendt per e-mail).
- Klik på "Min side".
- Klik på "Redigér" ud for "Profil".
- Udfyld "Beskæftigelse" og "Uddannelse" og vælg det rette fagforbund.
- Klik på "Gem" i bunden af siden.

Se Enhedslistens faglige netværk på: org.enhedslisten.dk/parti/faglige-netvaerk. Har du brug for hjælp? Så skriv til Anders Olesen på anders.o@enhedslisten.dk.

FRIHEDSKÆMPER SKAL I FÆNGSEL – SELVOM HAN KÆMPEDE MOD TERRORISTERNE

Tommy Mørch tog ned og kæmpede med kurderne imod Islamisk Stat i Syrien. Samtidig kæmpede danske bombefly mod ISIS. Alligevel skal Tommy Mørch nu seks måneder i fængsel. Det er blevet bekræftet i Højesteret, selvom dommerne var uenige.

● Solidaritetsarbejde

Mikael Hertoft, Rød+Grøn

Da ISIS var stærkest i Irak og Syrien, kom der mange krigere fra hele verden – også fra Danmark – for at kæmpe på dets side. Folketingets modsvar var en paragraf i straffeloven, som gjorde det ulovligt at rejse til visse områder i Irak og Syrien, hvor der var kamp. Med en anden lovændring kunne man tage passet fra folk, hvis man havde en mistanke om, at de ville rejse til disse områder. Det skulle ramme kalifatets danske støtter – men foreløbig har loven kun ramt dem, der bekæmpede kalifatet.

Lovpriste modstandsfolk

Den 26. august holdt organisationerne Global Aktion, Kurdisk Forum, Rojava-Alliancen, Økologisk Rojava og Enhedslistens Kurdistan-solidaritetsgruppe høring om problemet. Forsvarsadvokat Bjørn Elmquist fortalte om sagen mod Tommy Mørch. Han fortalte, at loven som sådan var et resultat af en FN-resolution, som Danmark skulle implementere. Men Danmark "overimplementerede" loven ved at lade den

gælde for alle, der rejste til områderne. Derfor ramte loven – mod sit formål – dem, som kæmpede mod ISIS.

De kurdiske styrker YPG/YPJ var en del af en koalition, som var ledet af USA – det samme var Danmark. Bjørn Elmquist fortalte, at udenrigsminister Kristian Jensen i bemærkningerne til lovforslaget udtrykte begejstring for YPG's effektive indsats i krigen mod ISIS. Han refererede terrorksperten Lars Erslev Andersen, som har forklaret, at YPG/YPJ er "koalitionens ben på landjorden". Dagen efter faldt Højesterets dom. Den stadfæstede landsrettens seks måneders fængsel til Tommy Mørch – men to af dommerne var ikke enige.

Dømmer på et løst grundlag

Advokat Erbil Kaya var forsvarer for Joanna Palani og Anne Dalum, som fik frataget deres pas, da de ville rejse til Rojava. Joanna Palani havde flere gange været i området og kæmpet med de kvindelige forsvarsstyrker mod Islamisk Stat. Anne Dalum ville rejse til Rojava for at plante træer i NGO-projektet "Gør Rojava grønt". Det var advokatens indtryk, at dommerne og domstolene i al almindelighed havde et meget ringe kendskab til, hvad der sker i Mellemøsten, og derfor dømmer på et løst grundlag.

– Det er et tegn på sjusket lovgivning, sagde Rosa Lund, Enhedslistens retsordfører.

Pasloven har heldigvis en "solnedgangsparagraf"; loven løber ud, hvis den ikke bliver fornyet i slutningen af året. Enhedslisten vil arbejde for, at loven udløber.

Retsordførerne fra de andre partier var også indbudt til høringen, men de kom ikke.

Tommy Mørchs bidrag til kurdernes frihedskamp mod ISIS koster ham seks måneders fængsel. Det skyldes, at Folketingets lovgivning mod at tage til områder i Irak og Syrien, hvor der er kamp, rammer uhensigtsmæssigt bredt.

Foto: Mikael Hertoft

GLOBALISERING OG ØKONOMI VIL PRÆGE ÅRSMØDET

Enhedslistens årsmøde skulle have fundet sted i foråret på Nørrebro, men grundet hele to valg i samme periode valgte hovedbestyrelsen at udskyde mødet. Den 5.-6. oktober lægger Hafnia-hallen i Valby hus til Enhedslistens 31. årsmøde.

● Årsmøde '19

Maja Albrechtsen, Rød+Grøn og forretningsudvalget

Da der ikke er helligdage i efteråret, holdes årsmødet blot over en weekend. Det giver et kortere program, hvilket stiller højere krav til en skarp afvikling og prioritering. På samme måde bliver den kommende hovedbestyrelsesperiode kortere end vanligt, da der er årsmøde igen i pinsen 2020. Ikke desto mindre er der sammensat en dagsorden, der lægger op til vedtagelse af både et globaliseringsprogram, valg af ny hovedbestyrelse med dertil hørende arbejdsplan, valg til Rød Fond og intern revisor, budgetrevideringer, nye kandidatlistor og besøg fra både ind- og udland.

Globaliseringsprogrammet

I 2014 vedtog Enhedslistens årsmøde et nyt principprogram. Samtidig blev det besluttet, at en række politikområder skulle uddybes med hver deres delprogram. Globalisering er et af disse områder, og en skrivegruppe nedsat af hovedbestyrelsen har udarbejdet et programudkast. Årsmødets delegerede skal stemme om, hvad der præcis skal stå i programmet - dette ud fra udkastet og de ændringsforslag, der er indkommet fra hovedbestyrelsen og medlemmerne.

Globalisering er et bredt begreb, og både proces og politik har optaget hovedbestyrelsens medlemmer meget. Undervejs i forløbet var der udskiftning i skrivegruppen, og man brugte meget tid på at finde frem til de basale politiske uenigheder. Disse er fremsat som A- og B-forslag i programmet, hvor A-forslagene er dem, der havde et flertal i hovedbestyrelsen. Man vurderede, at det var fornuftigt at medtage begge og lade det være op til årsmødet at træffe den endelige afgørelse, da flertallet i mange tilfælde var snævert, og der var tale om relativt store uenigheder.

Samtidig har der været forskellig debat om udgangspunktet, bredden og temaerne for pro-

grammet. Nogle af medlemmerne af den oprindelige skrivegruppe har valgt at skrive en kortere version med et smallere fokus, der sættes til afstemning som alternativ til hovedbestyrelsens program. Begge kan læses på org.enhedslisten.dk/am19 eller i årsmødepapirerne.

Retning for politik, organisation og økonomi

Budgetpunktet er sjældent det, der får folk op af stolene - men i år er det nogle store beløb, vi skal tage stilling til, og man kan med fordel sætte sig godt ind i sagerne på forhånd.

I 2016 vedtog Enhedslisten, at man, såfremt vi fik et mandat i Europa-Parlamentet og Folkebevægelsen ikke gjorde, ville støtte bevægelsen økonomisk. Hvordan og hvor meget er der forskellige fortolkninger af, hvilket blandt andet kommer til udtryk i økonomiudvalgets to udkast til mulige budgetter.

Den forventede fremgang til folketingsvalget udeblev, hvilket har resulteret i et dårligere økonomisk udgangspunkt end forventet. Hvis vi ønsker at give penge til et uafhængigt netmedie - her peges på 400.000 kr. per år over tre år - og støtte Folkebevægelsen, skal pengene findes et sted. Hvordan vi løser det, er op til de delegerede på årsmødet.

I det kommende år lægger hovedbestyrelsen i arbejdsplanen op til at igangsætte og facilitere en debat, der skal opdatere vores politiske og organisatoriske retning. Det er vigtigt, at denne debat foregår ude blandt medlemmerne, og resultatet - et skriftlig opsamlingsudkast til retning til årsmødet 2020 - skal være funderet i medlemmernes input. Den nuværende hovedbestyrelse har lavet et skriftligt udkast til ramme for debatten, der kommer til at foregå i afdelingerne i løbet af det kommende år.

Programmet er langt og tiden er knap, når Enhedslisten holder årsmøde den 5.-6. oktober.

LÆSERUNDERSØGELSE: DE FLESTE VIL HAVE RØD+GRØN I HÅNDEN

I slutningen af august gennemførte redaktionen en kort læserundersøgelse. Og med hele 2.488 besvarelser har vi fået brugbar feedback fra et meget stort udsnit af Enhedslistens medlemmer. Tak til alle jer, der har bidraget!

● **Medier**
Simon Halskov, Rød+Grøn

I undersøgelsen har vi valgt at fokusere på, hvordan medlemmerne ønsker at læse Rød+Grøn – på tryk eller på nettet – og hvor ofte, medlemmerne synes, det skal udkomme. Det skyldes, at det kommende årsmøde skal tage stilling til, om vi fremover skal drosle ned fra ti Rød+Grøn-udgivelser årligt til seks eller fire, så der kan doneres penge til f.eks. Folkebevægelsen mod EU og netmediet Solidaritet. For at styrke grundlaget for den debat har vi ladet denne undersøgelse fokusere snævert på udgivelsesforholdene og medlemmernes brug af Rød+Grøn. Senere vil redaktionen lave en mere indholdsrelateret undersøgelse.

Papir eller pixels?

Langt de fleste medlemmer modtager Rød+Grøn med posten, mens et fåtal har fravalgt det fysiske magasin for i stedet at læse

det på nettet. Blandt de mange, der modtager bladet med posten, svarer ca. to tredjedele (65,21 procent), at de altid eller ofte læser Rød+Grøn, mens 28 procent sjældent læser medlemsbladet. Kun seks procent har svaret "aldrig". Omvendt står det til med de få, der i dag kun modtager Rød+Grøn elektronisk: En tredjedel læser altid eller ofte Rød+Grøn på nettet, mens to tredjedele sjældent eller aldrig læser det.

"Jeg ville gerne læse Rød+Grøn på nettet, også for at spare papir, men jeg får det desværre ikke gjort af en eller anden grund", skriver en af respondenterne.

Blandt modtagerne af det trykte blad foretrækker knap seks ud af ti at læse Rød+Grøn på tryk. Af dem, der kun modtager Rød+Grøn elektronisk, foretrækker over 40 procent alligevel det fysiske magasin. Det kan virke underligt, men her skal man huske, at en meget stor andel af dem, der er frameltd det fysiske blad, bor sammen med et eller flere andre Ø-medlemmer. Mange har dermed stadig mulighed for at læse det trykte magasin. "Min mand modtager bladet fysisk, så jeg læser det, når det kommer", skriver et medlem.

Hvor ofte skal medlemsbladet udkomme?

Her har vi kun givet medlemmerne de fire muligheder, som hovedbestyrelsen har diskuteret: ti gange årligt (som i dag), seks gange årligt, fire gange årligt og nul gange årligt. Blandt det store flertal, som modtager bladet med po-

sten, har flest valgt ti gange årligt (43 procent). Mange andre har sat kryds ved den næsthøjeste mulighed – seks gange årligt (35 procent) – mens under fem procent synes, at Rød+Grøn helt skal stoppe. Nogle medlemmer efterlyser valgmuligheder, der vil øge antallet af Rød+Grøn-udgivelser.

Endelig spurgte vi medlemmerne, hvad der kan få dem til at læse Rød+Grøn på nettet i højere grad. Her var det mest populære valg "Mere interaktion (kronikker, debatter, blogs, chats med f.eks. folketingsmedlemmer)" – 36 procent af dem, der modtager Rød+Grøn med posten.

Hvad kan vi så bruge undersøgelsen til? Vi kan i hvert fald konstatere, at det fortsat er et enormt flertal af medlemmerne, som ønsker Rød+Grøn udgivet (ca. 95 procent af de i alt 2.488 medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen), og at rigtig mange ønsker samme udgivelsesfrekvens som i dag. Men man kan samtidig læse ud af undersøgelsen, at mange medlemmer godt kan leve med færre udgivelser. Samtidig skriver overraskende mange, at de ikke vidste, at Rød+Grøn fandtes i elektronisk form, og at man kan fravælge det fysiske blad. Under alle omstændigheder ligger der derfor et væsentligt arbejde i at oplyse om disse muligheder.

Uanset hvad årsmødet beslutter, vil redaktionen arbejde videre med at forbedre Rød+Grøn. Ikke mindst på nettet, hvor en mere brugervenlig og livlig Rød+Grøn-hjemmeside trænger sig på.

OPBRUDSTID PÅ LANDSKONTORET

Valgkampe varsler på godt og ondt altid forandringer på en arbejdsplads som landskontoret. I år er ingen undtagelse.

● Nyt fra landskontoret

Mette Grimstrup, sekretariatsleder på Enhedslistens landskontor

Den lille tilbagegang ved valget giver en indtægtsnedgang på 1,2 mio. kr. om året. Hvordan dét skal håndteres, kommer årsmødet til at tage stilling til i oktober med vedtagelsen af et nyt forslag til budget 2020. Foreløbig har det resulteret i et forslag om at sænke Rød+Grøns udgivelsesfrekvens, og to medarbejdere på det administrative område på landskontoret er blevet opsagt fra 1. januar 2020. Samtidig har flere medarbejdere valgt at stoppe i efteråret 2019, bl.a. pga. af rotationsordningen. Ved udgangen af 2019 har landskontoret dermed sagt farvel til fem medarbejdere og – alt afhængigt af årsmødets beslutninger – goddag til tre nye kolleger. Det er en stor udskiftning i en stab på godt 15

medarbejdere! Så vi håber, at der fra jeres – medlemmernes – side vil være en vis overbærenhed, hvis man i starten af 2020 skulle kunne fornemme en smule usikkerhed om arbejdsgangene på kontoret.

Nye medarbejdere, nye funktioner

Nedskæringer er selvfølgelig sjældent særligt opmuntrende. Men det er også en mulighed for at ryste posen og se på de nye muligheder, det giver. Bl.a. er tanken, at den nyoprettede stilling som medlemssekretær skal være med til at sikre et bedre flow i udviklingen af medlemssystemet og større fokus på vores kommunikation til det enkelte medlem. En genbesættelse af organisationssekretær-stillingen, med ansvar for kurser og træf, skal sikre sta-

bilitet og fornyelse i de mange forskellige kurser, træf og arrangementer, hvor Enhedslistens medlemmer møder og lærer af hinanden.

Og alt andet lige kunne færre arbejdstimer på produktionen af medlemsbladet gå til at få opdateret den pt. noget forvirrende hjemmeside for organisationen, så vi får en tidssvarende og overskuelig indgang til partiets aktiviteter for medlemmerne.

Søg, søg, søg!

Den endelige sammensætning af stillinger afventer årsmødets beslutninger ift. budgettet. Derfor er ansøgningsfristen for de nye stillinger også lagt efter årsmødet.

Det skal dog ikke afholde gode kammerater fra at søge! Så har du en organisationsmedarbejder i maven – eller kender du en, der har, så se at få prikket vedkommende og få sendt en ansøgning. På landskontoret forbereder vi os på en lidt tumultarisk tid, et overordentligt spændende årsmøde – og en runde med forandringer, som forhåbentlig ikke kun giver bøvl, men også friske kræfter og fornyet gåpåmod til det aldrig kedelige arbejde i partiets tjeneste.

Nedskæringer er selvfølgelig sjældent særligt opmuntrende. Men det er også en mulighed for at ryste posen og se på de nye muligheder, det giver.

Fleere af medarbejderne på Studiestræde stopper i efteråret, bl.a. pga. af rotationsordningen. Ved udgangen af 2019 har landskontoret dermed sagt farvel til fem medarbejdere og – alt afhængigt af årsmødets beslutninger – goddag til tre nye kolleger.

Foto: Jeppe Rohde

Året der gik, årsmødet og den kommende finanslov

Den 31. august-1. september mødtes hovedbestyrelsen i Aalborg. Mødet omhandlede primært årsmødestof, men der blev også vedtaget et finanslovsmandat samt evalueret på året der gik. Finanslovsmandatet er fortroligt, indtil forhandlingerne er overstået.

Lone Degn, Medlem af Enhedslistens hovedbestyrelse

Den kommende årsmødeperiode er noget kortere end vanligt, og hovedbestyrelsen finder det derfor ekstra vigtigt, at arbejdsplanen ikke bliver en ønskeseddel over alt det, vi kunne tænke os, men derimod er en reel prioritering, så vi når de ting, vi sætter

os for. Opgaven er derfor: "kill your darlings".

I hovedbestyrelsen har vi vurderet, at der efter en periode med megen udadvendt aktivitet med bl.a. to valgkampe er brug for at kigge lidt indad. Forslaget til arbejdsplanen prioriterer derfor en intern partidebat med 4 temaer/spørgsmål: Vores politiske projekt, vores politiske mål, vores kommunikation og vores praktiske arbejde.

Et andet stort punkt på årsmødet bliver budgetdebatten, da vi skal spare penge. Desværre er besparelserne af en sådan størrelse, at det ikke kan undgå at gøre ondt. Hovedbestyrelsen stiller to forslag til budget (et flertalsforslag og et mindretalsforslag). Da disse bliver udsendt, efter fristen for ændringsforslag er overskredet, har vi besluttet at lave en ny frist. Har man forslag til budgettet, kan disse altså indsendes frem til 27. september.

Der skulle også vedtages en beretning. Her viste det sig, at hovedbestyrelsesmedlemmer ikke har helt samme opfattelse af, hvad der er sket det forgangne år, og om vi har løst opgaven tilstrækkelig godt. Beretningen er således vedtaget med 10 stemmer for, 3 imod og 7 der undlod at stemme.

Sidst men ikke mindst kiggede vi på de 35 ændringsforslag, der er indkommet til globaliseringsprogrammet. Hovedbestyrelsen foreslår rigtig mange af dem indarbejdet. Men det er selvfølgelig de delegerede på årsmødet, der tager endelig stilling.

1000 tak til aktivisterne i Aalborg for dejlig mad og godt selskab.

"Nyt fra Hovedbestyrelsen" er udtryk for skribentens egne holdninger.

LEDIGE STILLINGER

Se hele opslagene på org.enhedslisten.dk/job og søg stillingerne senest 7. okt. kl. 12 ved at sende en mail mærket 'medlemssekretær', 'organisationsmedarbejder' eller 'ledelsessekretær' til landskontoret@enhedslisten.dk.

Organisationsmedarbejder på landskontoret

Har du et skarpt blik for organisationsudvikling? Og har du erfaring med at uddanne og organisere nye og garvede aktivister? Så er du måske vores nye kollega. Enhedslisten søger en erfaren organisator, der sammen med Enhedslistens øvrige organisationsteam skal arbejde med at opbygge organisationen på landsplan. Din hovedopgave vil være at sikre veltilrettelagte kurser og træf og organisatorisk uddannelse for partiets medlemmer og afdelinger.

Ledelsessekretær med sans for økonomi

Har du lyst til at arbejde helt tæt på ledelsen i Enhedslistens landsorganisation? Kan du arbejde velstruktureret og selvstændigt, og være den, der bevarer overblikket i et væld af små og store administrative opgaver? Og har du samtidig erfaring med bogføring, afstemninger eller andet arbejde på et økonomikontor? Så er det måske dig, vi søger til en nyoprettet, central stilling på Enhedslistens landskontor.

Medlemssekretær til landskontoret

Synes du, det er spændende at arbejde med medlemsudvikling og intern kommunikation? Kan du lide at nørde med administrative processer og få it, økonomi og teknik til at spille sammen? Og er du god til at tale med hvem som helst - fra garvede partiaktivister til nysgerrige skoleelever og engagerede vælgere? Så er det måske dig, vi søger til vores nye stilling på Enhedslistens landskontor.

Indlæg til debatten sendes til debat@enhedslisten.dk og må højst fylde 2.000 enheder (inkl. mellemrum). Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte eller returnere indlæg, der overskrider denne grænse. Forfatterens navn angives med navn og lokalafdeling, evt. tillidshverv i Enhedslisten. Indlæg bringes så vidt muligt i det førstkomende nummer, efter det er modtaget.

Redaktionen

OM ÅRSMØDET

Derfor har vi skrevet et alternativt forslag til globaliseringsprogram

Allan Ahmad, Anne Overgaard
Jørgensen og Mikkel Warming

Der er brug for et nyt forslag til et globaliseringsprogram i Enhedslisten. Derfor har vi, den oprindelige skrivegruppe nedsat af HB i 2017, skrevet og indsendt et alternativt forslag til globaliseringsprogram.

Hovedårsagen er, at vi fra begyndelsen ville fokusere på global økonomi som den helt afgørende faktor i globaliseringen – det er nøglen til at forstå de samfundsmæssige forandringer, der sker i disse år i verden.

Vi havde desuden en ambition om et relativt kort og læsevenligt programudkast, da det er vigtigt, at så mange som muligt diskuterer og forholder sig til den økonomiske globalisering og de forandringer, denne medfører i disse år.

Vi synes ikke, at det udkast, som HB (flertallet) er kommet frem til, lever op til dette. Vi synes det spreder sig over alt for mange politikområder på den internationale scene og til gengæld mangler en fokuseret analyse af globaliseringen af økonomien. Når programmet spænder over så mange områder, som det

gør, er det svært at læse og mangler en tydelig rød tråd. Det synes vi er ærgerligt, og vi frygter, at det giver en uklar debat, og at delprogrammet heller ikke vil blive brugt nok, efter det er vedtaget.

Ydermere indgår der i HB's forslag også en ganske omfattende og vigtig debat om Enhedslistens asyl og flygtningepolitik, hvor der kan være nogen uenighed. Men vi synes ikke, at det emne skal pakkes ind i en debat om økonomisk globalisering, hvor emnet enten vil skygge for debatten om globaliseringen af økonomien eller bliver glemt i den. Et sådant emne fortjener et selvstændigt fokus og god tid til afklaring.

Derfor har vi lavet det alternative forslag til globaliseringsprogram, hvor vi har forsøgt at lave et mere fokuseret og kortere programudkast, hvor debatten om flygtninge og asyl ikke fylder noget. Vi er helt klar over, at vi ikke ved alt og ikke har fundet de vises sten, når det gælder globaliseringsøkonomi. Vi har derfor trukket på gode kammerater i partiet, som ved mere end os på række områder.

Forkortet af redaktionen.

Forslag om at vælge HB på en ny måde er en dårlig ide

Mikael Hertoft, Østerbro,
medlem af hovedbestyrelsen

En gruppe medlemmer med Line Barfod i spidsen har stillet et forslag om valg af hovedbestyrelse, der radikalt vil ændre den måde, Enhedslisten fungerer på.

Forslaget fjerner mindretalsbeskyttelsen – næsten. I dag kan de delegerede stemme på en over halvdelen. Det sikrer, at flertallet bliver et flertal – men også at mindretal får en reel repræsentation ud fra deres stemmer. Det nye forslag er, at alle kan stemme på 20 ud af 25, og så vil mindretal sjældent blive valgt.

Forslaget vil også fjerne valget fra årsmødet – og lægge det ud til digital urafstemning. Resultatet er at fjerne en vigtig del af årsmødet demokratiske magt.

Elektronisk urafstemning er passiv og individuel. Folk sidder hjemme foran skærmen og stemmer. Der er ingen diskussion, intet fællesskab. Erfaringerne med internet-demokrati er ikke gode. Når folk stemmer gennem deres skærme, så bliver det meget fremmedgjort. Det fremmer val-

get af dem, som er kendte – gennem de store medier eller som influencers på

de sociale medier. Det giver mere magt til pressen og til de sociale medier over Enhedslistens indre liv. Det er en dårlig ide.

Det vil svække muligheden for at få valgt folk til HB, som måske ikke er så kendte, men som er kendte blandt partiets aktive, fordi de selv er aktivister. Vi har brug for at styrke aktivisterne og aktivismen i partiet, ikke svække dem. Vi skal værne om vores fællesskab. Vi skal styrke afdelingerne og årsmødet – ikke svække dem. Vi skal give årsmøderne mere ret til at bestemme – ikke mindre.

Ved at svække mindretalsbeskyttelsen vil store mindretal ikke blive repræsenteret i HB. Det vil svække sammenhængskraften i vores parti. Vores parti er mangfoldigt. Vi er heldigvis ikke altid enige. Det er vigtigt, at partiets ledelse er et sted, hvor partiets medlemmer er bredt repræsenteret. HB's diskussioner skal repræsentere bredden i Enhedslisten. Det vil dette forslag ødelægge. Stem forslaget ned.

Var HB mindretal tæt på at vælte Frederiksen-regeringen?

Rune Møller Stahl,
Ydre Nørrebro

Jeg tror, de fleste medlemmer er positivt overraskede over det resultat, som det er lykkedes vores forhandlingsteam at få igennem i forståelsespapiret med den nye regering. Det blå Danmark ligger i ruiner, mens en lang række progressive tiltag er vedtaget. Meget kan selvfølgelig ændre sig, når der skal forhandles finanslove de næste år, og udlændingepolitikken er langt fra ideel. Men ikke desto mindre har Enhedslisten sikret et stærkt grundlag for, at vi selv og folkelige bevægelser kan presse regeringen til venstre de næste år.

Præcis den form for arbejde vi vil have vores folketingsgruppe skal levere.

Derfor blev jeg ret overrasket, da jeg fandt ud af, hvor tæt denne aftale var på at falde igennem i hovedbestyrelsen. 9 medlemmer stemte imod eller blankt til det endelige forhandlingsmandat, mens 15 stemte for. Jeg synes, det er et afstemningsresultat, som slet ikke afspejler den forståelse, jeg har mødt i min afdeling eller blandt kammerater i partiet. Det er ikke til at vide, hvad der ville være sket, hvis vi havde afvist aftalen – et nyvalg, en SV-regering eller noget helt tredje? Men jeg tror, at store dele

Medlemstal

Enhedslisten havde den
12. september 9.755 medlemmer.

af medlemmer og vælgere ville have stået uforstående, hvis vores politiske ledelse havde stået bag dette.

Personligt synes jeg, det tyder på en mangel på politisk dømmekraft og ansvarlighed. Og jeg mener, at de HB-medlemmer, der var tæt på at bringe forståelsespapiret til fald, og dermed kaste det progressive Danmark ud i en dyb krise, skylder en forklaring. Jeg har svært ved at forstå, at næsten 40 % af HB's medlemmer mente, at

dette var en god vej at gå, og har meget svært ved at se, at det repræsenterer holdningen blandt medlemmerne.

Jeg håber derfor, at de, der stemte imod aftalen, vil forklare, hvad deres plan for at afvise en S-regering efter valget var, når vi kommer til beretningsdebatten på årsmødet. Som delegeret har jeg lige nu meget svært ved at stemme på kandidater, der har vist en sådan mangel på dømmekraft.

OM ENHEDSLISTEN

Fornyet fremgang for Enhedslisten – hvordan?

Allan Krautwald,
Svendborg

Resultatet af Folketingsvalget i juni var en skuffelse for Enhedslisten! Selvom vi konstant i forrige valgperiode ifølge målingerne stod stærkere end ved valget i 2015 og ved valgets udskrivelse i maj i Berlingske Barometer stod til 99%, var slutresultatet 4 uger senere 6,9%.

Vi gik ind i valgkampen på ryggen af en række stærke og gennemarbejdede udspil, som burde have givet os stor fremgang.

Vores klimaudspil blev rost af DTU som det bedste. Når valget i høj grad var et klimavalg, burde vi have høstet stort her. Klimakampen er langt fra slut. Vi må i de kommende år gøre det endnu mere klart, at vi er Danmarks klima parti nr. 1.

Trods vores humanistiske flygtninge- og integrationspolitik og modstand mod den såkaldte "ghettoplan", kunne vi konstatere, at De Radikale løb med denne dagsorden i flere af de udsatte områder. Var vi for tilbagehol-

dende, fordi vi ikke ville kunne rykke meget efter et valg? Af frygt for "folkestemningen"?

SF løb med vores mærkesag minimumsnormeringer. Hver gang en SF'er åbnede munden, kom ordet ud af munden. Kunne vi have været klarere? Var vi for utydelige i valgkampen? Både ja og nej. Selvom vi havde stærke kandidater og udspil, mener jeg, at vi skulle have reserveret flere større og mindre udspil til selve valgkampen. Moderne valgkamp føres gennem medierne, og det kunne have hjulpet os til at sætte dagsordenen.

Det var opmuntrende, at vi fik sat gode aftryk på det "såkaldte" forståelsespapir. Vi står over for en række store opgaver, når indholdet skal gøres til konkret politik. Vi skal kæmpe bravt for at få så meget af vores politik som muligt igennem, men heller ikke glemme at komme med en række egne udspil. Så ikke alt drukner i skænderier med S. Og endelig må HB lave en grundig analyse af den netop overståede valgkamp.

Enhedslisten og finanslov 2020

Hans Jørgen Vad,
Aarhus Vest

Aarhus Vest talte vi om at vi skulle have en årsmødeudtalelse om Fi-

nansloven, da den slags giver ejerskab. Konkret foreslog vi det til de lokale HB'ere, men det blev afvist på HB-mødet den 31. august. I forløbet blev vi opfordret til et kon-

kret udkast, som kan læses nedenfor. Foreløbigt er det kun for egen regning, men hvad mener I?

Valgets tale var klar: Den var et ja til forbedringer på både klima- og velfærdsområdet – og et nej til tåbelige symbolpolitiske udlændingestrømninger.

Det blev i nogen grad afspejlet i den såkaldte 'Forståelsesaftale', men det bliver først ved finanslovsforhandlingerne, at der kan ske en forpligtende opfølgning af intentionerne i denne aftale.'

Enhedslisten har både i valgkampen og forhandlingerne om Forståelsesaftalen undladt ultimative krav. Men det ændrer ikke på, at vi vil presse mest muligt på for reelle forbedringer på klimoområdet, børnepasning, kontanthjælp og pensionsspørgsmålet for bare at nævne nogle. Men også på boligområdet er der plads til klare forbedringer.

Som led i at opbygge dette pres, er det vigtigt at bygge videre på det folkelige pres, som var så

afgørende i valgkampen, nemlig de unges klimabevægelse og forældrebevægelsen for minimumsnormeringer.

Konkret vil Enhedslisten landet over tage initiativ til 'lytte-møder' med fagforeninger og andre folkelige bevægelser for at høre og diskutere deres krav til en ny finanslov.

Som nævnt stiller vi ikke ultimative krav. Men omvendt er det også velkendt for både regeringen og andre forligspartnere, at Enhedslisten har nogle principper, som skal overholdes, hvis vi skal kunne støtte en kommende finanslov.

Vi kan fx ikke acceptere, at forbedringer for nogle skal finansieres med forringelser for andre dele af den almindelige befolkning. Under den forrige regering blev der indført skattelettelser på 45 mia. for den bedst stillede del af befolkningen. Det viser, hvor pengene kan findes – hvis den politiske vilje er til stede.

Hvor stort er vores demokrati – listeopstilling?

Inge Christoffersen, bestyrelsesmedlem i Aarhus Vest

På Folkemødet sagde Pernille Skipper: "Det er altid godt, når nogen rejser sig og bruger sin stemme". Det drejede sig om den historie, der havde været i medierne om, at stemmeprocenten i de såkaldte ghettoområder var steget gevaldigt. Jeg sidder i den forbindelse selv og føler mig snydt. Min stemme tæller åbenbart ikke lige så meget, som alle andres.

Enhedslisten er det eneste parti, hvor man havner i en situation, hvor den, der får flest stemmer, ikke kommer ind i Folketinget på bekostning af en, som fik færre stemmer. Derfor tænker jeg nu, om det er tid til listeopstilling? Vi går jo ind for det ægte demokrati, hvor alle høres på lige fod. Så lad os da for pokker lade alle stemmer tælle lige.

Hvis ikke vi gør noget, så er jeg bange for, at det vil gå Enhedsli-

sten endnu dårligere ved næste valg. Det vil nemlig blive yderst svært at gå ud og bede folk, om at stemme på de samme igen, når de kan se hvordan det er endt. Ens personlige stemme bliver jo komplet ligegyldig, når partiet bare har bestemt hvilken rækkefølge folk skal ind i. Alle stemmer på Enhedslisten kunne jo lige så godt være placeret ud for partiet. Det ville have givet samme resultat.

Dette er et problem flere steder i landet, ja faktisk for hele landet. Derfor håber jeg, at dette er en problemstilling, som årsmødet måske vil tage op. Jeg synes i hvert fald, at det er på tide, at lade alle stemmer tælle lige. Vi skylder vælgerne at tage deres personlige stemmer alvorligt. Ellers er det helt klart noget, vi vil få skudt i skoene, når vi skal på gaden igen til næste valg. Lad os få løst dette demokratiske problem.

Hvorfor er Enhedslisten konstant i defensiven?

Troels Kristensen,
Thy-Mors

Efter i lang tid at have fulgt debatten om borgmesterlønninger på Kbh.'s rådhus, er det ubegribeligt, hvor meget succes, mediernes, f.eks. JP, Berlingske og Information, har med smædekampagner og bagvaskelse af EL. Der er ingen EL-politikere, jeg kender, som er hyklere, men alligevel bliver både parti og politikere konstant smædet til og bagvasket som hyklere. Hvorfor er der ingen i EL, som nævner, at den sygemeldte miljø- og teknikborgmester i Kbh., Ninna Hedeager, på vegne af EL har fravalgt at modtage et eftervederlag på næsten 500.000 kr. ved udgangen af 2021, dvs. et beløb som de øvrige borgmestre på rådhuset kan bruge til at privatfinansiere kommende valgkampe? Fordi vi i EL har opgivet eller tabt kampen med pressen, har EL København givet afkald på knap 500.000 kr. til kommende valgkampe, som andre partier modtager. Ingen medier bringer fokus på dette. Og ingen politikere fra

EL. Alligevel formår pressen nu at trække en ny kanin op af hatten: lønninger til to forskellige borgmestre, hvilket betyder at EL pga. sagen om voldtægt nu modtager dobbelt partiskat. Men den ekstra partiskat, ca. 100.000 kr., kommer stadigvæk ikke i nærheden af eftervederlaget på knap 500.000 kr. Til EL's politikere: Vær venlig at stille dette spørgsmål til journalister, når I bliver spurgt: "Hvorfor tror du/I på JP, Berlingske, Information, Radio24/7 osv., at man i EL betaler partiskat?" Og hvis de undviger at svare på spørgsmålet, stil det en gang til, stil spørgsmålet 20 gange om nødvendigt, bliv ved med at spørge, indtil de svarer. Og til EL's medlemmer: Hvorfor er der ingen, der debatterer dette emne på højrefløjens debatsider? Især dette emne er ligetil: hvorfor har EL en politik, som gør at løn som overstiger gennemsnittet for en faglært københavnsk metalarbejder tilbagebetales i form af partiskat? Og hvis man bryder reglerne, så er der 10 andre partier, man kan melde sig ind i.

Åbent brev til HB om udenrigspolitik

Per Kristensen,
Roskilde

Får vi stoppet krige og konflikter ved at stigmatisere 'fjenden'? Hjælper vi kurderne til selvstyreområde i Nordsyrien ved at udvide deres egne krav? Er HB enig i den af Nikolaj Villumsen anførte udenrigspolitik i spørgsmålet om Syrien? Se mine tidligere indlæg om NV's usande historier om Öcalans skæbne og NV's mangelfulde tendentiøse svar.

Spørgsmålet til HB drejer sig om NV's erklæring om, at Enhedslisten støtter kurdernes kamp for selvstyreområder i et frit og demokratisk Syrien. Er HB helt igennem enig heri? Efter min mening er den her

udtrykte udenrigspolitik forfejlet, idet sammenkoblingen af et kurdisk selvstyreområde med kravet om 'et frit og demokratisk' Syrien vil resultere i en fortsættelse af krigen i Syrien. For hvem vil stå frem og udnævne Assad til demokrat i et efter vestlige standarder frit Syrien? Hvis HB støtter op om NV's udenrigspolitik m.h.t. Syrien, så går HB ind for regimeskifte i suveræne stater, der er anerkendte af FN?

Med denne sammenkobling udvider NV Öscalans eget forslag til dialog og oprettelse af kurdiske selvstyreområder, idet Öcalan ikke stiller krav til styreformen i Syrien:

"Vi tror på, at konfliktkulturen bør undgås indenfor de Syrisk Demokratiske Styrkers (SDF) perspek-

tiv, hvad angår problemerne i Syrien; de skal bestræbe sig på at føre deres egen position og situation frem til en løsning, der er baseret på et perspektiv for et lokalt demokrati, der er grundlovssikret indenfor rammerne af Syriens enhed. I denne sammenhæng bør man også være sig Tyrkiets følelser bevidst."

Her uddrag af en erklæring

ØVRIGT

Undskyld

Jens Fransen,
Slagelse

Det er undskyldningernes tid her i eftersommeren. Vi – eller rettere vore forgængere – vidste ikke, hvad de gjorde.

Eftersommeren er også tiden, hvor et nyt skoleår er skudt i gang. Og den nye undervisningsminister har erkendt, at der er visse problemer. Der mangler f.eks. uddannede lærere. Men hvordan får samfundet flere til at vælge et af de vigtigste arbejdsområder i dagens Danmark? Pernille Rosenkrantz-Theil mener ikke, at der er brug for en større reform på området. Loven og intentionerne bag den nuværende lovgivning skal blot have tid til at blive implementeret.

Det bør ikke gå i glemmebogen, at store dele af det nuværende folketing var fortalere for at føre det danske skolevæsen ud i den situation, vi nu er havnet i. Undervisningsministeren og især den nuværende statsminister, der var en af arkitekterne bag, bærer således en stor del af skylden for, at det er gået den forkerte vej.

Thorning, Corydon og Antorini har forladt den politiske scene og

Öcalan fremsatte i maj 2019, der tydeligt viser vilje til dialog og vilje til fred. Öcalan ønsker et lokalt demokrati i et forenet Syrien. Er det Enhedslistens opgave, i solidaritetens navn, at tilføje krav, der med sikkerhed fører til fortsat krig? Som jeg ser det, støtter vi kurderne ved at støtte Öcalan, ikke ved at skubbe kurderne ud i en kamp de ikke kan vinde.

er overgået til jobs, hvor man i mindre grad er overladt til folkelige røster, men en del bør stadig få en dårlig smag i munden. Og har de ikke, bør de læse bogen "Søren og Mette i benlås", der udkom i 2017 og burde være pligtlæsning for politikere også i disse år.

Jeg mindes ikke, at medlemmer af Socialdemokratiet på højt plan sagde fra. Og da slet ikke i Folketingssalen. Partiet har altid ret. Og har partiet alligevel ikke ret, skal man blot vente på, at det alligevel har ret.

Lærerne får næppe en undskyldning for ydmygelsen, men min tillid til beslutningstagerne er ikke til stede – ej heller hvis de ikke mener det, de mente. Der skal langt mere til. Også fra undervisningsministeren. Skolen fortjener en bedre fremtid. En fremtid, vores barnebarn Mikkel trygt kan se frem til. Ellers vil flugten fortsætte flere år endnu – og det er der ikke råd til.

Enhedslisten var ikke med til overgrebet. Derfor skal mandaterne som en del af det nuværende flertal bruges til at sætte skub i en konstruktiv udvikling. Vi har chancen.

Forkortet af redaktionen

Cuba

Øivind Larsen,
Kerteminde

I 60 år har USA ført handelskrig mm. mod den røde revolution i Cuba. Kapitalisterne har været og

er bange for, at eksemplet skal sprede sig i Latinamerika. Da Sovjetunionen kollapsede, fik amerikanerne yderligere blod på tanden og regnede med, at nu kunne de presse et systemskifte igen-

nem. Clinton-administrationen gennemførte i 1996 den såkaldte Helms-Burton-lov, hvorefter blokaden skærpedes og de eksterritoriale sanktioner blev udvidet.

Kapitel 3 i denne lov med titlen "beskyttelse af US-amerikanske statsborgeres ejendomsret" er siden 96 blevet udskudt/suspenderet hvert halve år. I foråret stoppede Trump denne praksis. Så nu kan der rejses sager ved US-domstole, også imod udenlandske in-

vestorer, hvis der handles med nationaliseret ejendom i Cuba. En krænkelse af folkeretten.

I 1964 afsagde den amerikanske højesteret en kendelse, der anerkendte de cubanske nationaliseringer, som værende i overensstemmelse med international ret.

Aggressionen vil selvsagt kunne tilføje yderligere stor skade til den cubanske økonomi, der i forvejen har været forsøgt saboteret af næsten 60 års blokade.

Den forbrugende masse som identitet

Jonas Palm,
Ringsted

Den herskende klasse bruger ideen om den frie individualist som en styringsmekanisme til at maximere udnyttelsen af arbejderne og en metode til at massen af arbejdere bruger deres løn på en måde, så deres værdiophobning reelt set kun er luftkasteller. Værdier der ikke bliver omsat til magt der kan true den herskende klasse.

Et konkret eksempel er ejerskabet af egen bolig. Ved at give massen mulighed for at eje en relativ stor værdi som et hus, vil disse føle sig som en del af den herskende klasse. De ejer noget af konkret værdi. De har investeret og vil se investeringen vokse. Dette er et genialt bluff nummer. Ved at tillade og tilskynde arbejderne til ejerskab af bil, hus etc., for denne en tilskyndelse til at stemme på partier der sikre den private ejendomsret og lave skatter. De reelle vindere af det spil er den herskende klasse, som ikke bare ejer et 70ér parcelhus i Bagsværd. Men reelle værdier som virksomheder, infrastruktur etc. De får glæde af den private ejen-

domsret og laveskatter.

Ud over at genere profit til den herskende klasse er illusionen om at middelklassen ejer reelle værdier, den herskende klasses forsikring mod socialretfærdig omfordeling af værdier.

Konsekvensen er at massen ikke længere har en fælles identitet. Proletariatet er blevet splittet op efter del og hersk metoden. Små fraktioner af massen, som kristne, surfer, politisk aktive eller fodboldfan har hver deres værdisæt, krav og bevidsthed. De kan hver for sig udfordre den herskende klasse på mærkesager og skabe små forandringer, men da massen ikke længere har en fælles identitet og bevidsthed har den ikke styrken til at kræve og skabe reelle strukturelle ændringer.

En samlet identitet for masserne der reelt kunne skabe modspil til den herskende klasse, kunne bygge på det simple udgangspunkt at være bevidst om sit forbrug. Lige som proletaren kunne rænkeryggen og sige jeg er arbejder, vil mennesket kunne rænkeryggen og stolt sige, jeg er forbruger.

Møde i Politisk-økonomisk udvalg – alle er velkomne

21. oktober kl. 18.30-21.30

Stuestræde 24 (stuen over gården), København

Bobler og kriser i den internationale økonomi. En diskussion af årsager, udsigter og indgreb.

Oplæg ved Katarina Juselius, tidligere professor ved Økonomisk Institut på KU og bogaktuel med: "Økonomien og virkeligheden – et opgør med finanskapitalismen" (Informations Forlag) og Jørgen Colding-Jørgensen, Politisk-økonomisk udvalg. Kommentar ved Flemming Bjerke, Politisk-Økonomisk Udvalg.

Nyt fra Christiansborg: økonomisk politik og forhandlinger.
Kontaktperson: Anders.Hadberg@ft.dk

Mail fra Odense

En hel del Enhedsliste-medlemmer modtog i sommer en invitation til medlemsmøde og sommerfest i Odense. Det var lykkedes Odense-afdelingen at finde en send-til-alle-knap fra en tidlig testversion af medlemssystemet. Den knap er nu slettet. Der har ikke været brud på datasikkerheden, idet Odense ikke har haft adgang til at kunne se, hvem de sendte til. Landskontoret beklager fejlen og håber, at Odense fik en god sommerfest!

Foretrækker du at læse Rød+Grøn på nettet?

Så kan du afmelde det fysiske magasin ved at skrive til landskontoret@enhedslisten.dk. Du kan læse Rød+Grøn online på org.enhedslisten.dk/parti/webmedlemsblad

ENHEDSLISTEN

KULTURSTAFETTEN:

Kirsten Astrup, Troe og Agtsom, 2017. Courtesy kunstneren. Foto: Tore Hallas

POST DANMARKS DØD

Arken i Ishøj udstiller i øjeblikket ung samfundskritik. Rød-Grøn har set på et af kunstværkerne: Kirsten Astrups filmkabaret om Post Danmarks død.

Mikael Hertoft, Rød+Grøn

En flok kunstnere af blandet køn løber rundt i postuniformer og synger. Det sker i Postvæsenets gamle hovedkvarter. En smuk, klassisk bygning fra 1912, der nu er privatiseret til hotel. Men i 2017 stod bygningen tom, og kunstnerne fik lov at komme ind. Det er der kommet en smuk og skræmmende video ud af. På engelsk og dansk.

Postvæsenet holdt samfundet i gang. Det blev ødelagt fra toppen af liberale, som sagde, de ville spare penge. Landpostbudene, som drak kaffe med de gamle damer og passede på dem, forsvandt. Staten holdt selv op med at sende breve og satte porto i vejret, så det blev for dyrt for almindelige mennesker at sende almindelige breve, og de små tidsskrifter fra fagforeninger og skakklubber lukkede. Nu har partierne snart heller ikke råd til at sende blade til medlemmerne længere.

Post Danmark blev til det anonyme PostNord. Posthusene er lukket. De gamle damer ved ikke længere, hvem der kommer med brevene. Nåh nej. Der kommer ikke nogen breve. De gamle damer skal gå på Borger.dk. Husk nemID! Den gamle postterminal bliver nu "udviklet" til Københavns grim-meste, dyreste og højeste gravstene.

Det var arbejderens fællesskab og arbejdspladser, der forsvandt. "Relocated - accelerated - digitalised and sold", synger de i videoen. Budskabet er klart: Fremtiden er ikke, hvad den har været. Men der er håb for den unge samfundskritik, og den har meget at gøre.

Arken er et besøg værd. Det er popkunstens Mekka ved Køge Bugt. Midt i en strandpark. Tag toget til Ishøj!

Arken i Ishøj: "Ung dansk kunst - samfundsprognoser". Frem til 15. marts 2020. Fra 12. oktober til 23. februar får du Picasso med i købet.

EU-artikler er støttet af Europa-Nævnet.